

Iskra

V nedeljo, 26. junija so se v Novi Gorici končale letošnje 24. letne športne igre naše SOZD Iskra, ki so v zadovoljstvo vseh nastopajočih in organizatorjev ter pokroviteljev iz Iskre Avtoelektrike odlično uspele. Zmagala je ekipa iz Iskre Kibernetike Kranj, drugo mesto so osvojili domačini — Avtoelektrika, tretja pa je bila Telematika iz Kranja. (Foto: Marko Rakušček).

Šport nas združuje

Naslov, ki smo ga name-nili današnjemu uvodniku, je gotovo ena izmed mno-gih lepih ugotovitev, ki smo jim bili priča minulo soboto in nedeljo (25. in 26. junija) na srečanju športnic in športnikov, ki so iz vseh de-lovnih organizacij naše SOZD Iskra prišli v Novo Gorico na letošnje, že štiriindvajsete letne športne igre. Organizator in pokro-vitelj te množične športne manifestacije je bila novo-goriška Iskra Avtoelektrika z zagnanimi delavci svoje-ga športnega društva, igre pa so bile letos že petič v tem obmejnem mestu, kar pomeni tudi primat Nove Gorice med kraji, ki so bili od leta 1965, ko so igre prvič organizirali, priredite-lji športa in rekreacije Iskrinih delavcev.

Naslov uvodniku bi dali lahko tudi »Mladost v mla-dem mestu«, saj je bila ta dva dni Nova Gorica krepko pomlajena. Stopnja starost-ne meje je bila tudi zaradi tega gotovo nekaj odstotkov nižja. Na športnih igriš-čih smo videli med skoraj 1500 nastopajočimi množi-co mladih deklet in fantov, mladih delavcev in delavk, iz katerih je vel zdrav duh, hotenje po napredku, pred-vsem pa želja po čimprejš-njem izhodu iz sivine da-našnjega, žal tudi jutrišnjega dne.

Naslov uvodnika bi lahko bil tudi »Pred dnevom Iskre«, saj so bile športne igre le teden dni pred našim praznikom dnevom Iskre in jim lahko upravičeno nade-nemo krilatico — uvod v najmnogičnejše srečanje Iskrašev.

In nenazadnje bi lahko no-sil današnji uvodnik tudi naslov »Drage športnice in športniki Iskre, pridite še k nam v naše mesto cvetja in mladosti. Vedno boste do-brodošli«!

Marko Rakušček

Nova sestava najvišjega samoupravnega organa

Prva seja delavskega sveta, ki je bila pretekli torek v Ljubljani, je izzvenela bolj slavnostno, čeprav tudi delovno. Prvič so se namreč sestali na novo izvoljeni delegati delavskega sveta SOZD Iskra. Nova predsednica Iskrinega delavskega sveta v naslednjem mandatnem obdobju je Lea Kolar iz delovne organizacije Iskra Delta.

V prvem delu torkovega zasedanja, ki ga je še vedno vodil stari predsednik Igor Gruden, so najprej pregledali poročilo volilne komisije, kjer je njen predsednik Jože Čebela povedal, da so volitve potekale v skladu z zakonom in statutom Iskrine sestavljene organizacije, oz. so bile izvedene v skladu s sklepi desetega zasedanja delavskega sveta 9. marca v vseh volilnih enotah. Člani delavskega sveta so sprejeli poročilo volilne komisije in v nadaljevanju seje soglasno potrdili predlog Iskrinega sindikata za novo predsednico delavskega sveta v mandatu 1988/90 **Leo Kolar** iz Delte in za podpredsednika **Milana Osredkarja** iz Invest Servisa. Nato so potrdili sklep o sestavi komisij in odborov delavskega sveta, o čemer bomo v našem glasilu še poročali.

V nadaljevanju seje je Igor Gruden po podanem poročilu o delu delav-

skega sveta SOZD Iskra novemu vodstvu čestital in zaželel veliko delovnih uspehov v nadaljnjem delu.

Drugi del torkovega zasedanja je vodila že novoizvoljena predsednica Lea Kolar, ki se je najprej zahvalila za izkazano zaupanje in dejala, da je delavski svet tisti organ, ki zagotavlja celotno paleto mnenj v delovnih organizacijah in išče rešitve z delavci, poslovodno strukturo in strokovnimi službami. Nato je opozorila, da čeprav so v pripravi določene sistemske spremembe, je samoupravljanje še vedno temeljni produkcijski odnos in tega se moramo zavedati vsi, predvsem pa člani delavskih svetov. Ko je govorila o osnovnih metodah prihodnjega dela delavskega sveta, je delegate zaprosila za zagotavljanje sklepčnosti, nato pa zahtevala tudi točna, jasno razumljiva in pravočasna gradiva, ki jih člani dobijo pred zasedanjem. Gradiva, ki jih bodo dele-

gati delavskega sveta prepozno prejeli, ali pa tik pred sejo, bodo preložili na naslednje seje. Tudi glede diskusij na zasedanjih, je člane in poročevalce zaprosila, naj se držijo tem, ki so predmet obravnave in naj se v svojih razpravah ne oddaljujejo od tematike. Ob koncu pa je nova predsednica predlagala, da naj bi o družbenopolitičnih težavah, predvsem pa o gospodarskem položaju, eden izmed članov poslovodnega odbora SOZD Iskra pred vsako sejo na kratko spregovoril o bistvenejših zadevah in spremembah na tem področju.

V nadaljevanju seje je član Poslovodnega odbora SOZD Iskra Vito Osojnik na kratko predstavil poročilo o poslovanju SOZD Iskra v prvem trimesečju letošnjega leta, kjer je potrebno opozoriti na nujnost intenziviranja izvajanja planskih zadolžitvev, še posebno na področju izvoza, gospodarjenja s sredstvi, pospeševanja

proizvodnje z novimi tržno zanimivimi izdelki in racionalizacijo poslovanja z vidika boljše kakovosti. Pri tem je na kratko podal informacijo o poslovanju v prvih petih mesecih in opozoril na trenutni kritični gospodarski položaj. Vito Osojnik je spregovoril tudi o metodologiji četrletnega prilagajanja sredstev za financiranje dejavnosti skupnega pomena, v skladu s poslovnimi rezultati SOZD in o sklepu o pripravi Letnega programa SOZD Iskra za leto 1986 za uresničevanje ciljev in obveznosti iz srednjeročnega plana SOZD Iskra za obdobje 1986 — 1990. Člani so ob teh točkah dnevnega reda sprejeli sklepe, ki jih bomo v celoti objavili v naslednjem glasilu.

Ob koncu je delegat iz Elektrozvez postavil delegatsko vprašanje, ali se je pri dogovorih o spremembi partnerja pri telefoniji upoštevalo tudi mnenje drugih delovnih organizacij. Med drugimi so se člani delavskega sveta seznanili tudi z odstopno izjavo člana Poslovodnega odbora SOZD Iskra Rada Faleskinija.

VŽ

Novi člani delavskega sveta in odbora za samoupravni nadzor SOZD Iskra za mandatno obdobje 1988/90

volilni enoti	delavski svet	odbor za samoupr. nadzor			
Telematika	Alojz Blaznik Drago Debelak Mirko Kepic Zdenko Kovač Jože Šorli Franc Torkar	Majda Srebernjak	Antene	Lado Horvat Andrej Žerjav Miloš Grmek Rajmond Renčelj	Marjan Sajovic Marija Franetič Ivan Ribič
Iskra Delta	Lea Kolar Safet Madjedović Slavko Rožič Aleksander Sila Peter Hartman Jože Konc Štefan Perčič Maks Perkovič Mladen Piuković Stane Štraus Janez Torkar	Dubravka Čamernik	Elektroakustika	Anton Pušar Janez Rakovec Jože Trojar	
Kibernetika	Anton Kaštivnik Aleksander Otrin Tanja Kopitar Silvo Lednik Jože Zalaznik Stanislav Nagode Ivanka Praprotnik Peter Kavčič Anton Moličnik Stanko Juvan Marjan Kobav Karel Lazar Matjaž Pajenk Jože Papič Mladen Tomaš Slavko Cestnik Jože Colarič Boris Marinič Ivan Metelko Franc Šunta Jože Tramšek	Marjan Jeraj Lovro Kozjek	Videomatika	Slavko Cankar Koraljka Pavlin Ida Potočnik Nadja Lapajne Valentina Mlinar Stojan Karer Ivan Krigl Drago Novak Ivo Pahor Robert Trampuž Marko Banovec Ivan Stariha Marjan Tomažević Fadil Alibegović Boris Kuželj Vladimir Likar Mira Plahuta Dušan Gajič Nevenka Cukon Branko Fabčič Vojko Koron Todor Lazarevič Kati Pajk Vida Marše Dušan Djaniš Milan Oskredkar Milan Aleš Marjan Bohinc Matjaž Kaštrun Joža Kramar Meta Maksimović Miloš Pavlica	Brane Grobiša Nadja Didič Marino Jerman Drago Urdih Martin Henigsman Martin Lavrin Venčeslav Mohorko Božidar Sever Janez Golob Stane Horvat Anton Možina Luka Dobnikar Jože Jekovec Jože Podpečan Jerca Kebe Mira Košak Milan Nadler
Električna orodja		Frida Blažir	Rotomatika		
Elektrozveze		Stane Lampe	Avtoelektrika		
Merilna elektronika		Andrej Pajnič	Kondenzatorji		
Elektrooptika		Zore Lukin	Baterije Zmaj		
Avtomatika		Janez Makovec Tomaž Mihelčič	Iskra Commerce		
Elementi		Vojin Gradašević Fanika Levičar	Iskra servis		
			IKM		
			ZORIN		
			Invest servis		
			Srednja šola		
			Iskra banka		
			DSSS SOZD		

Celovita ponudba Iskre na področju telekomunikacij

Digitalni kontejnerski sistem na Škofljici

Na Škofljici poskusno obratuje telekomunikacijski objekt, ki si zasluži pozornost: digitalna centrala SI 2000/224 — prva z digitalnim prenosnim sistemom. V inženiringu Iskre Telematike sta sodelovali Iskrini organizaciji Elektrooptika in Elektrozveze.

V pogodbi, ki je bila pred dobrima dvema letoma sklenjena med Telematiko kot nosilcem del in PTT Ljubljana kot investitorjem, je bila predvidena izgradnja objekta »na ključ«. Za pridobitev dovoljenj in gradbena dela je bila zadolžena ptt, za kontejner z opremo in prenosni kabel s prenosno opremo v Škofljici in Ljubljani pa Telematika s soizvajalci. Celotni inženiring — od izdelave tehnične dokumentacije, dobave opreme do montaže centrale, prenosnega sistema in medija — je torej prevzela Iskra. Opravljeno je bilo pionirsko delo, kakršno seveda spremljajo tudi zapleti.

Centrala SI 2000/224 je plod domačega znanja in je že atestirana. Na Škofljici bo lahko priključnih 1440 naročnikov in 90 digitalnih kanalov za povezavo z nadrejeno glavno centralo v Ljubljani. Oprema je nameščena v kontejner, ki nadomešča zamudno in drago gradnjo običajnih prostorov, a kljub temu omogoča razširitev zmogljivosti do približno 3000 naročnikov in 270 digitalnih kanalov.

Optični kabel je zagotovil Iskrin Center za elektrooptiko, ki že sedmo leto uspešno razvija to sodobno tehnologijo. Na področju optičnih komunikacij proizvaja multimodna in monomodna optična vlakna, linijsko terminalno opremo za pre-

nos digitalnih telefonskih signalov, TV signalov in računalniških podatkov, poleg tega pa še merilno in vzdrževalno opremo (s slednjo so bili doseženi dobri rezultati pri varjenju vlaken na relaciji Ljubljana-Škofljica).

Digitalno multipleksno opremo je dobavila Iskrina DO Elektrozveze in tako prispevala svoj delež k prvi fazi celovitega omrežja, ki ga bodo postopoma zgradili na področju končne ATC Škofljica.

Cveto Štular, vodja objekta, je povedal:

»Postavitev objekta »na ključ« je kompleksna naloga. Srečamo se z raznoterimi deli in različnimi izvajalci. Zato je potrebna dobra organizacija, oz. projektno vodenje, s sprotnim usklajevanjem aktivnosti in hitrim reševanjem nastale pro-

Kontejner je gospodarna in učinkovita rešitev za namestitev telefonske centrale.

blematike. Objekt v Škofljici je prvi, ki smo ga postavili na ta način, saj gre za nov prenosni medij — prvo povezavo central z optičnim kablom. Pridobili smo izkušnje, ki jih moramo kakovostno vključiti v nadaljnje delo.

Dandanes tržišče zanima predvsem kompletna ponudba — inženiring, tovrstni projekti pa so doho-

dkovno lahko privlačni tudi za DO s sistemsko ponudbo, seveda, če so ustrezno vodeni. Slednje namreč zagotavlja pravočasno in kvalitetno zaključitev, kar je referenca za pridobitev novih del, medtem ko zamude povzročajo v razmerah visoke inflacije in fiksnih cen negativne finančne učinke.

Kazimir Mohar

Usposobili so strokovnjake iz Kenije

V Iskri Telematiki se je končalo šolanje kenijskih strokovnjakov, ki bodo vodili novo tovarno telefonskih aparatov v Gilgilu, novem industrijskem središču v Keniji.

Proizvajalci telekomunikacijske opreme si prizadevajo zmanjšati stroške razvoja in osvajanja posameznih produktov, zato se povezujejo v smislu delitve dela in celovitosti ponudbe. Izdelke si dobavljajo po dogovorjenih standardih (OEM) in tako si lahko vsak zagotovi kompleten asortiman za plasma na svojem trgu. Vendar pa mora biti proizvajalec, ki se želi enakopravno vključiti v izmenjavo, na določenem področju tehnološko, kakovostno in cenovno v svetovnem vrhu.

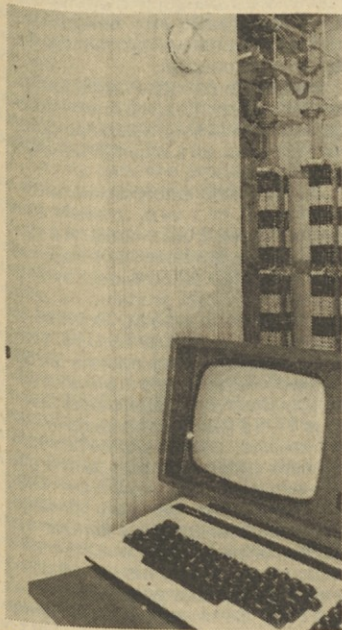
Iskra Telematika z nekaterimi govornimi terminali ta pogoj izpolnjuje, saj prodaja tehnologijo (know-how) za proizvodnjo telefonskih aparatov in se vključuje v mednarodno asortimansko delitev. Na primer: italijanski firmi Italtel prodaja manjše sekretarske garniture, kupuje pa enoročne telefone, ki bodo novost na domačem trgu. Z Japonsko firmo Kanemacu-Gosho je doseženo soglasje za nabavo brezvrvičnih telefonov in avtomatskih odzivnikov. Japonci pa bodo na svojem trgu plasirali Iskrine telefone v vrednosti do 5 milijonov DEM letno. Turki montirajo skoraj 200.000 telefonskih aparatov letno po Iskrini licenci. V obdelavi je še več podobnih projektov (Alžir, Španija, Indija in Sovjetska zveza). S področja terminalov bo v letošnjem

letu na konvertibilni trg prodanih za 8 milijonov dolarjev izdelkov in znanja.

Pravkar prenašajo tehnologijo v Kenijo, ki je najbolj razvita vzhodno-afriška država s stabilnim političnim in gospodarskim sistemom. V okviru proizvodnega kompleksa, ki ga gradi tamkajšnja ptt, bo tovarna telefonskih aparatov usposobljena prva. Vrednost opreme za

proizvodnjo je približno 700.000 dolarjev. Za tehnično asistenco, šolanje in know-how bo Telematika dobila 180.000 dolarjev, za podsestave v prvih dveh letih 2,2 milijona dolarjev. Po pogodbi bo podsestave dobavljala 5 let in sicer od 60.000 do 100.000 aparatov letno. Dobra izpeljava projekta bo Iskri odprla nove poslovne možnosti.

Kazimir Mohar

Centrala SI 2000/224 na Škofljici

Kenijski strokovnjaki, ki bodo vodili novo tovarno v Gilgilu, so se usposobili v Iskri Telematiki.

Kako iz kritičnega stanja?

Na zahtevo delavcev Mikroelektronike je bil 24. junija zbor delavcev, ki so se ga udeležili predsednik PO SOZD Iskra Franc Šifkovič, član PO Rado Faleskini, predsednik OS ZSS Andrej Cimerman in predsednik KOS Avguštin Ciuha.

Glavni direktor DO Mikroelektronika Milan Mekinda je v uvodu podrobneje spregovoril o izhodu iz kritičnega stanja delovne organizacije (njegovo izvajanje objavljamo posebej), pri čemer je zlasti poudaril problem osebnih dohodkov, ki so trenutno v tej delovni organizaciji med DO s SOZD Iskra na repu, saj znaša povprečje 430.000 dinarjev, ob tem pa 40% delavcev zasluži manj kot 320.000 dinarjev. Višina osebnih dohodkov bo vplivala negativno in sicer grozi osip strokovnjakov, s tem pa tudi odmiranje delovne organizacije. Pri tem je še poudaril, da je treba tovarno optimizirati in povečati učinkovitost tovarne in to ne z blistvenim zmanjšanjem števila delavcev, ampak s povečanjem obsega uporabe mikroelektronike. Ugotovil je, da je bil plan prodaje za prvo polletje količinsko izpolnjen in da plan prodaje za drugo polletje zapolnjuje proizvodne kapacitete. Vendar izguba še naprej ostaja in z njo tudi likvidnostni problemi in vprašanje višine osebnih dohodkov. Če ne bomo našli drugega izhoda, bo potrebno preiti na polne lastne cene svojih izdelkov, oz. s prenehanjem dobav uporabnikom.

Franc Šifkovič je v odgovoru najprej pojasnil položaj v SOZD Iskra. Po njegovih besedah so trenutno v hudih težavah tudi druge Iskrine DO, še posebej sistemske DO, ki naj bi potegnile voz napredka naprej, hkrati pa so tudi največji odjemalci izdelkov Mikroelektronike. Iskra trenutno nima denarja za kritje izgub največjih izgubašev v Iskri, pri čemer je menil, da tudi v Mikroelektroniki niso storili vsega, kar bi v danem položaju kljub vsemu lahko storili. Priznal je, da so bile ambicije ob načrtovanju in graditvi mikroelektronike večje od realiziranega razvoja potreb Iskre. Glede odgovornosti SOZD za prejšnje odločitve ob načrtovanju in gradnji tovarne ni mogel dati natančnejšega odgovora. Menil je, da je Mikroelektronika trenutno prevelika za celotno Iskro, ki lahko združuje sredstva za Mikroelektroniko le skozi razvojno-raziskovalno dejavnost. Seveda so ta sredstva premajhna. Zato je dejal, da se mora Mikroelektronika obnašati bolj ekonomsko, vendar ne misli, da je uveljavitev polnih lastnih cen prava pot iz težav. Druga možnost je vključevanje v projekt Teleinformatike, vendar še ni natančno znano, kdaj bo projekt zaživel. Opriranje na ta projekt za zdaj še ni dokončno precizirano, saj še niso dokončno znani konkretni pogoji za realizacijo tega projekta.

Rado Faleskini pa je znova poudaril, da brez mikroelektronike ni, niti razvoja, niti prestrukturiranja celotne Iskre v bližnji in nadaljnji prihodnosti. Podčrtal je in pritrdil Šifkovičevemu mnenju, da SOZD ne more direktno vplivati na odločitve svojih članic in njihove razvojne načrte. Podal je tudi stališče SOZD Iskra, da naj ne bi z Iskrinim denarjem širili prostora Laboratorija z mikroelektroniko na Fakulteti za elektrotehniko, pač pa naj bi se vsa oprema za mikroelektroniko op-

timalno instalirala za skupno uporabo v tovarni Mikroelektronika.

Ob koncu so delavci na svojem zboru sklenili, da zahtevajo od SOZD natančna pojasnila o mestu in vlogi mikroelektronike v Iskrinem projektu Teleinformatika, dalje o tem, kako bo optimizacija kadrov in proizvodnje potekala v prihodnje in kako bo SOZD razrešil finančno plat Mikroelektronike kot tudi celotnega projekta Teleinformatika. Ob tem pa je seveda hkrati nujna tudi takojšnja razrešitev problema osebnih dohodkov ter s tem proizvodnje in socialne varnosti delavcev Mikroelektronike.

Milan Mekinda:

Osvojili smo znanje in kako zdaj naprej

DO ISKRA MIKROELEKTRONIKA je v tako kritičnem stanju, da je dejansko ogroženo nadaljnje delo in obstoj. Ker ni uspela dobro zastavljena usmeritev, da se DO Mikroelektronika organizira kot DO skupnega pomena v SOZD Iskra in da se z ustreznimi SAS uredi status in omogoči normalno poslovanje, je nujno takoj sprejeti ustrezne ukrepe, da se preseže kritični položaj v katerem je DO Mikroelektronika.

Te ukrepe bomo izvajali: v DO Mikroelektronika, v SOZD Iskra in širše v SRS.

Delavci Mikroelektronike bomo z lastnim maksimalnim angažiranjem v največji možni meri olajšali reševanje kritičnega stanja DO. Zahtevamo pa pri tem, da se v reševanje konkretno in ne le deklarativno vključuje SOZD Iskra in širša družbena skupnost, saj ni in ne more biti problem obstoja in nadaljnega razvoja mikroelektronike le stvar delavcev DO Mikroelektronike. Sami, brez zunanje pomoči, ne moremo rešiti problema, skupaj pa smo prepričani, da ga lahko rešimo.

Pri tem bomo sami prispevali največ, kar je v naši moči, saj se zavedamo, da ne moremo samo čakati na zunanjo pomoč, ki jo je v tej težki situaciji zelo težko najti in realizirati.

Delavci DO Mikroelektronika želimo znova opozoriti, da so graditev tovarne Mikroelektronika v sedanjem obsegu zahtevale sistemske delovne organizacije v Iskri in, da so tovarno projektirali strokovnjaki LMFE. Odgovorni strokovni in vodstveni delavci v teh delovnih organizacijah so napovedovali zelo obsežno uporabo mikroelektronike.

Sedanje stanje v teh delovnih organizacijah je pa zelo daleč od optimističnih napovedi. Ti odgovorni strokovni in vodstveni delavci, ki so se tako očitno zmotili v svojih napovedih, so še vedno na odgovornih mestih v SOZD IN DO. Pozabljajo na svojo

odgovornost, ki jo imajo na osnovi svojih odločitev do DO Mikroelektronike.

Delavci Mikroelektronike smo naloge, ki so nam jo postavili v celoti uspešno izvršili. Osvojili smo tehnološko načrtovanje, procesiranje, montažo in testiranja MOS integriranih vezij po naročilu in promptno proizvodnjo za potrebe vseh sistemskih DO v Iskri. Osvojili smo znanje, vzgojili kritično maso vrhunskih strokovnjakov in si nabrali dovolj izkušenj za nadaljnje samostojno delo na področju tehnologije mikroelektronike. Zato ne sprejemamo nestrokovne in znova neodgovorne zahteve tistih, ki so se zmotili v svojih napovedih o obsegu uporabe mikroelektronike, da je lahko to zmoto popraviti z obsežnim zmanjševanjem tovarne, ali če bi bili bolj odkriti, z ukinitvijo tovarne, da se čim prej pozabi zmota in se preneha plačevati davek za to zmoto.

Delavci Mikroelektronike zahtevamo, da vsi, ki so sodelovali pri odločitvi o gradnji lastne tovarne mikroelektronike in tisti, ki so jo načrtovali ter tisti, ki bi morali uporabljati lastno mikroelektroniko, prevzamejo svojo odgovornost do tovarne in se aktivno vključijo v reševanje nastalega kritičnega položaja.

Prava usmeritev pri reševanju kritičnega položaja DO Mikroelektronike je predvsem v intenzivnejši uporabi mikroelektronike s strani sistemskih DO Iskre in v učinkovitem organiziranju tovarne kot fleksibilnega, strokovno visoko usposobljenega tehnološkega centra mikroelektronike, ki je sposoben ob minimalnih stroških učinkovito zadostiti vsem potrebam uporabnikov po mikroelektroniki tehnologiji. Vse ukrepe moramo usmeriti v optimizacijo in ne minimizacijo Mikroelektronike.

Stanje

DO Mikroelektronika, ki je bila ustanovljena 1977 in ima še vedno status DO v ustanavljanju, je bila postavljena z namenom, da osvoji tehnologijo načrtovanja, procesiranja, montaže in testiranja integriranih vezij po naročilu v MOS tehnologiji za potrebe sistemskih DO SOZD Iskra.

Strokovnjaki DO Mikroelektronike so postavljeno nalogo realizirali in osvojili tehnologijo načrtovanja, procesiranja, montaže in testiranja integriranih vezij po naročilu gostote 5 in 3 mikrometre. Ta osvojena tehnologija zadošča vsem potrebam sistemskih DO Iskre in tudi širše v Jugoslaviji. Obseg instalirane opreme predstavlja minimalen možni modul v tej tehnologiji in ima po obsegu tovarna Mikroelektronika karakter razvojnega prototipnega laboratorija s pilotsko proizvodnjo.

Zaradi nerazvitega okolja uporabe tudi te minimalne kapacitete niso v celoti izkoriščene in je Mikroelektronika prisiljena, da bolj optimalno izkorišča tudi te minimalne proizvodne kapacitete tako, da velik del svoje proizvodnje izvažajo (v letu 1988 60% proizvodnje po količini).

Minimalne proizvodne kapacitete in tudi neizkoriščenost le-teh, povzroča stalne resne motnje poslovanja in izgube. Potreben celotni prihodek za gospodarski plan 1988 je cca 6 mio \$. S prodajo izdelkov in uslug lahko sami realiziramo največ cca 4 mio \$ (66% CP), 2 mio \$ pa bi morali dobiti kot pokrivanje stroškov vzdrževanja in razvoj tehnologije (1 \$ = 2000 din).

Za tehnologijo mikroelektronike so značilni izredno visoki fiksni stroški (vzdrževanje, revalorizacije, amortizacija, osebni dohodki). Fiksni stroški znašajo cca 80% planiranega CP. Le 20% CP so neposredni materialni stroški. BOD predstavljajo 20% CP.

Za vzdrževanje tehnologije in proizvodnje je potrebno nenehno neprekinjeno obratovanje opreme, kar povečuje fiksne stroške (visoka cena energije). Optimalno bi bilo, da delavci delajo v treh izmenah vse dni v letu. V Mikroelektroniki delajo v treh izmenah vse dni v letu le v pomožni tehnologiji, delavci v proizvodnji pa le v dveh izmenah in po potrebi ob ozkih grlih podaljšujemo izmene.

Na ta način želimo optimalno, s čim manj delavci izkoristiti postavljeno opremo in tekoče vzdrževati osvojeno tehnologijo.

Trenutno je zaposlenih v Mikroelektroniki 287 delavcev, o čem v skupnih službah (vodstvo DO, splošno-kadrovska služba, finančna služba, nabava, investicije) 38 delavcev (13%), v razvoju 17 delavcev (6%), v področju kakovosti 20 delavcev (7%), v področju Trženja in Inženiringa 6 delavcev (2%), v Proizvodnji 200 delavcev (70%). Kot samostojna DO, čeprav v ustanavljanju moramo glede na zakonodajo imeti vse ustrezne službe, da DO lahko funkcionira kot to zahteva zakonodaja.

Povečanje prihodka lahko realiziramo z bistvenim povečanjem obsega proizvodnje kar z obstoječo opremo ni možno, ali z višjimi prodajnimi cenami.

Za leto 1988 smo planirali proizvodnjo 1,5 mio vezij (maksimalna kapaciteta je 2 mio vezij). Na domačem trgu prodamo 40% vezij, od tega 93% v DO SOZD Iskra. Kar 60% proizvedenih vezij prodamo na zahodna zahodna tržišča. Povprečna prodajna cena vezij je 1,5 US\$, povprečna prodajna cena doma je 3 US\$ (vezija po naročilu, zelo majhne količine), povprečna prodajna cena v izvozu je 1 US\$ (standardna vezija in velike količine). Da bi realizirali potrebni dohodek od prodaje vezij, bi morala biti povprečna cena vezij cca 4 US\$. Pri dosedanjem razmerju prodaje 60% v izvoz 40% prodaje doma in ob dejstvu, da pri prodaji v izvoz ni možno povečati cene, bi morala biti povprečna cena vezija pri prodaji doma cca 8,5 \$. Če bi uspeli prodati doma vseh 1,5 milijona vezij po ceni 4 US\$, bi realizirali potrebni prihodek za poslovanje z enostavno reprodukcijo.

Ukrepi za izboljšanje poslovanja in ohranitve DO Mikroelektronika

Cilj ukrepov je, da ohranimo operativno osvojeno tehnologijo, tekočo proizvodnjo za potrebe DO Iskre in zadržimo potrebno kritično maso strokovnega kadra od minimalnih možnih stroškov. Ohraniti moramo osvojene tehnologije načrtovanja in testiranja ter proizvodnjo in tehnologijo, procesiranja in montaže v obsegu pilotske maloserijske proizvodnje. Na ta način lahko omogočimo nadaljnji samostojni in učinkovit razvoj elektrone v sistemskih DO Iskre.

Ukrepi za povečanje prihodka

1. Usposabljanje uporabnikov v sistemskih DO za uporabo mikroelektronike in opremljanje uporabnikov z učinkovitimi načrtovalskimi orodji. Vsaka sistemska DO Iskre mora postaviti svoj načrtovalski center. Cena enega načrtovalskega centra je cca 50 — 150 tisoč \$.

Le učinkovito delo načrtovalskih centrov bo povečalo obseg uporabe mikroelektronike in povečalo obseg koriščenja uslug in izdelkov DO Mikroelektronika. To bo povečalo prihodek DO Mikroelektronika.

2. Razširitev vertikalnih povezav s sistemskimi DO v Iskre in izven nje. Organizacija skupnih razvojnih ekip. To bo bistveno povečalo obseg uporabe uslug in proizvodov DO Mikroelektronika. Potrebno bo ojačati Razvoj in Trženje.

3. Lasten razvoj novih specialnih vezij za potrebe trga in agresivno trženje teh lastnih vezij. Potrebno okrepiti Razvoj in Trženje.

4. Agresivno nudenje uslug testiranja, kvalifikacij vezij, analize odpovedi, nudenje znanja o uporabi mikroelektronikskih vezij. Okrepiti Trženje.

5. Agresivno zbiranje razvojnih sredstev: strateške naloge SOZD Iskra, Republiška in mestna ter občinska raziskovalna skupnost, fond za podporo strateškega razvoja SFRJ, sredstva iz tujine.

6. Pridobivanje prihodka iz naslova investicij v lastni režiji (izdelava opreme in pripomočkov, razvoj novih tehnologij).

7. Preprodaja in dodelava/prodaja standardnih vezij na osnovi poslovnih tehničnih sodelovanj s tujimi firmami. Okrepiti Trženje.

8. Ažurna cenovna/prodajna politika. Prodajne cene morajo biti enake lastnim cenam.

9. Vse sistemske DO Iskre morajo svoje potrebe po tehnologiji, koristiti v Mikroelektroniki in ne neorganizirano v tujini.

10. Letne pogodbe z uporabniki o uporabi mikroelektronike

Cilj teh ukrepov je povečati obseg prodaje na cca 2 mio integriranih vezij in cca 3000 hibridnih vezij letno, od tega pa 80% za prodajo doma in 20% za izvoz in doseči s prodajo vezij, uslug in na drug način prihodek v višini 6 milijonov US\$.

Glede na napovedi DO Temelake, Avtomatike, Kibernetike, Avtoelektrike, Delte, CEO, ISEJ je tako obseg prodaje realen.

Z razvojnimi uslugami je možno realizirati letni prihodek v višini 300 tisoč US\$, z uslugami testiranja cca 200 tisoč US\$ letno, razvojno-raziskovalnih sredstev je možno letno zbrati cca 700 tisoč US\$, prihodek od inves-

ticij v lastni režiji je možno doseči v višini 1 milijon US\$.

Ukrepi za zmanjšanje stroškov

1. Zmanjšanje stroškov poslovanja:

Ni smotno, da tovarna Mikroelektronika posluje kot samostojna DO z vsemi potrebnimi službami. Tovarno se naj vključi v eno večjo sistemsko DO, kot razvojni Center za mikroelektroniko. Na ta način bi lahko zmanjšali število zaposlenih za cca 13% (vse skupne službe) in optimizirali gospodarjenje s finančnimi viri.

2. Usposobiti delavce v proizvodnji za opravljanje več različnih del, da se lahko organizira fleksibilna proizvodnja z minimalnim številom bolje usposobljenih delavcev. Povsem se ustavi zaposlovanje novih delavcev. Fluktuacija se nadomesti z lastnimi kadri s preračunljivostmi.

V Proizvodnji je trenutno 200 delavcev:

Testni center	18 delavcev
Pom. tehnologija	27 delavcev
Vzdrževanje	11 delavcev
Maske	2 delavca
Montaža	71 delavcev
Procesiranje	71 delavcev

Racionalizacija je potrebna predvsem v montaži in procesiranju. V Proizvodnji bo potrebno organizirati podaljšane izmene, da bo oprema izkoriščena 24 ur na dan. Glede na planirani obseg potreb DO SOZD Iskra (cca 2 do 3 milijone vezij letno v različnih tehnologijah) ni možno bistveno zmanjšanje potrebnih delavcev v proizvodnji za nemoteno kvaliteto proizvodnje.

3. Dokončno vzpostaviti poslovni informacijski sistem, ki bo omogočil sprotno spremljanje stroškov, optimalno naročanje reprovornih, rezervnih delov in potrošnega materiala in minimalne zaloge.

4. Aktivirati množično inovacijsko dejavnost za zmanjšanje uporabe energije.

5. Zmanjšati asortiman proizvodov in tehnologij. Sprejemajo se le naročila med ekonomsko upravičeno količino z ustreznimi roki. To bo omogočilo bistveno zmanjšanje proizvodnih stroškov.

6. S kupci se sklenejo letne pogodbe s fiksnimi obveznostmi odvzema s strani kupcev.

7. Tesne povezave z uporabniki v smislu zmanjšanja časa in stroškov prenosa novega vezja v proizvodnjo.

8. Ažurno spremljanje stroškov po razvojnih nalogah in po produktih/uslugah.

Ukrepi za povečanje učinkovitosti

1. Stimulativno nagrajevanje uspešnih strokovnjakov in učinkovitih delavcev (osebna, skupinska ocena). Diferenciacija med dobrimi in slabimi delavci (pozitivna/negativna stimulacija).

2. Projektni način dela

3. Promocija pri delu. Postavitev najbolj sposobnih na vodstvena mesta

4. Učinkovita fleksibilna organizacija

5. Sprotno šolanje doma in v tujini

6. Pospešiti inovacijsko dejavnost. Nagrajevanje mora biti v neposredni odvisnosti o rezultatu dela: us-

pešnosti novega produkta (vezja) na trgu (dosežen prihodek na trgu, višina razvojnih stroškov).

Nadaljnji razvoj tovarne bomo gradili na sposobnih in uspešnih strokovnjakih, ki pa morajo biti ustrezno nagrajeni in stimulirani.

Ukrepi izven DO Mikroelektronika

Optimizacija poslovanja tovarne Mikroelektronike ni možna samo z ukrepi v sami tovarni, ker je poslovanje tovarne močno odvisno od uporabnikov (sistemskih DO Iskre) in raziskovalno-pedagoškega področja (LMFE).

Mikroelektroniko širše sestavljajo naslednji subjekti:

— uporabniki (sistemskih DO Iskre in druge sistemske tovarne elektrone)

— raziskovalno-pedagoška sfera (LMFE) in druge institucije

— tovarna Mikroelektronika

Vsi ti subjekti morajo biti ustrezno razviti in tesno sodelovati.

Sistemske DO Iskre morajo v svojih razvojno-programskih projektih opredeliti uporabo mikroelektronike tehnologije, se usposobiti za uporabo le-te, s postavitvijo lastnih načrtovalskih centrov, s šolanjem svojih strokovnjakov za uporabo mikroelektronike in v sodelovanju s strokovnjaki LMFE in tovarne Mikroelektronike opredeliti uporabo lastne mikroelektronike, oz. poiskati optimalni način koriščenja tehnologije mikroelektronike v tujini. Za izvedbo posameznih projektov s področja mikroelektronike je nujno treba organizirati skupne razvojne ekipe, ki jih sestavljajo strokovnjaki uporabnikov, LMFE in tovarne Mikroelektronike. Na ta način bi optimalno izkoristili vse razpoložljive kadrovske, materialne in finančne vire s področja naše mikroelektronike in dosegli boljše rezultate pri uporabi mikroelektronike in posredno boljše poslovanje tovarne Mikroelektronike, predvsem pa uspešnejše prestrukturiranje proizvodnih programov sistemskih DO Iskre in s tem boljše poslovanje le-teh. Nedopustno je, da sistemske DO Iskre še vedno menijo, da DO Mikroelektronika ni dejansko podaljšek njihovih razvojnih oddelkov in da je njena osnovna naloga njim nuditi usluge s področja mikroelektronike.

Sistemske DO Iskre se vse prevečkrat obnašajo kot da tovarna Mikroelektronika ne obstaja in sami nestrokovno in neorganizirano iščejo usluge v tujini, brez vednosti Mikroelektronike. S tem nepotrebno povečujejo svoje razvojne stroške, zmanjšujejo prihodek Mikroelektroniki in zavirajo razvoj lastne mikroelektronike. Za nadaljnji razvoj in optimizacijo mikroelektronike kot celota je zelo pomembna dokončna ureditev sodelovanja Mikroelektronike in LMFE. V obstoječi situaciji in v situaciji, ko je skrajno kritičen položaj DO Mikroelektronike, ki ogroža nadaljnji obstoj, je neupravičeno razmišljanje o izgradnji novega laboratorija na LMFE, ki naj bi imel obseg minimalnega modula za tehnologijo pod 3 mikrometre. Da bi v tej gospodarski situaciji ohranili obstoječo osvojeno tehnologijo in omogočili nadaljnji razvoj, je nujno optimalno koristiti vse možne kadrovske, materialne in finančne vire. Edino smiselno in upravičeno v tej situaciji je, da se vsa oprema ustrezno

instalira v tovarni Mikroelektronike, v kateri obstaja vsa potrebna infrastruktura (skladišče kemikalij, mešalnica kemikalij, vzdrževanje, pomožna tehnologija, ustrezni prostori) in da se oprema optimalno koristi za razvojno, raziskovalno, pedagoško delo in za maloserijsko pilotsko proizvodnjo.

Na ta način bi optimizirali potrebna vlaganja v opremo, optimalnejše koristili to opremo in vzpostavili neposredno tesno sodelovanje med tovarno in LMFE, ki bi imel v tovarni svoje prostore in še naprej imel status fakultetne institucije. S tako povezavo bi pospešili prenos obsežnega znanja strokovnjakov LMFE v tovarno in pospešili prenos znanja v konkretne produkte, kar bi omogočilo bistveno razširitev uporabe mikroelektronike pri uporabnikih.

Maloserijska proizvodnja, ki jo LMFE izvaja za nekatere DO Iskre se mora prenesti v tovarno Mikroelektronika, financiranje raziskovalno-pedagoškega dela LMFE se mora urediti na drug način in ne z izvajanjem maloserijske proizvodnje (direktno financiranje raziskovalnega dela s strani Iskre v dogovorjenem obsegu). S predlagano povezavo LMFE in tovarno Mikroelektronika bi bil vzpostavljen strokovno izredno sposoben tehnološki center za mikroelektroniko, s fleksibilno pilotsko proizvodnjo, ki bi bil na področju načrtovanja in proizvodnje specialnih analognih vezij v svetovnem vrhu.

SOZD Iskra se mora kratkoročno vključiti v reševanje kritične situacije tako, da omogoči DO Mikroelektronika, da pozitivno, brez izgube zaključijo poslovanje prvega polletja 1988, kar bi omogočilo popraviti kritično nizke OD, ki so zaradi izgube v I. četrtletju padli pod povprečje SOZD, kar za DO s tako izobrazbeno strukturo zaposlenih ni sprejemljivo in lahko povzroči razpad DO zaradi odhoda vodilnih strokovnjakov.

V okviru SOZD je treba reševati tudi bodočo organiziranost DO Mikroelektronika (vključitev v eno izmed sistemskih DO Iskre).

Enotno v SOZD moramo tudi opredeliti in izpeljati dokončno ureditev odnosov in sodelovanje z LMFE.

Pomembna je tudi naloga dokončne realizacije že pred dvema leti začete aktivnosti investicije za obnovo opreme (Projekt Revitalizacija) v obsegu 4 milijone US\$. Brez realizacije te investicije ne bo možno vzdrževati osvojeno tehnologijo in nadaljevati proizvodnjo vezij za potrebe DO Iskre in druge uporabnike.

V okviru SOZD Iskra se mora odločno in strokovno nadaljevati aktivnost za čim hitrejšo realizacijo projekta Teleinformatika, prek katerega pričakujemo prvo konkretno pomoč širše družbene skupnosti za mikroelektroniko.

V projektu Teleinformatika je nujno mikroelektroniko opredeliti kot osnovno tehnološko infrastrukturo programu Teleinformatika in strokovno opredeliti, kakšna mikroelektronika je potrebna za ta projekt in takšno mikroelektroniko je potem potrebno tudi skozi projekt sfinancirati. V projektu Teleinformatika mora biti mikroelektronika postavljena kot celota (uporabniki, raziskovalno-pedagoško področje in tovarna Mikroelektronika).

Usklajeno izvajanje vseh predlaganih ukrepov bo omogočilo izvežati DO Mikroelektroniko iz kritičnega položaja in omogočilo nadaljnji razvoj Mikroelektronike v Iskre in širše v SRS in SFRJ.

Tovarna vžigalnih tuljav Bovec

Na rdeče številke le še spomin

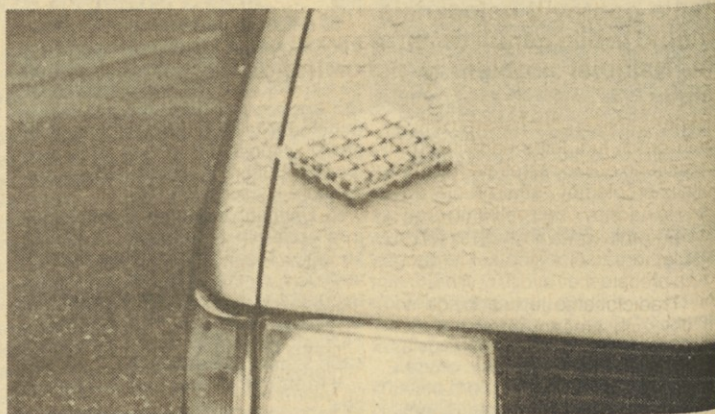
Pred dobrim mesecem smo v našem glasilu objavili obširen sestanek o poslovanju tovarne vžigalnih tuljav Bovec, ene izmed 11 tmelnih organizacij novogoriške Iskre Avtoelektrike in v članku dali poudarek sprejetemu programu za povečanje uspešnosti poslovanja. Spomnimo se, da ta 290 članski kolektiv posebej v zadnjih letih ni in ni mogel izplavati iz izgub. Za izboljšanje stanja, so iskali rešitve, ki so jih videli edino v spremembah proizvodnega programa, pospešenem razvoju novih programov ter v povečanju učinkovitosti organizacije na vseh področjih. Danes že lahko zapišemo, da je njihov trud bogato poplačan. Že ob obravnavi rezultata prvih treh letošnjih mesecev so obračuni pokazali jasnejšo sliko, povedano z drugimi besedami, prvo trimesečje so zaključili s pozitiv-

nim rezultatom, ta ugoden trend pa se iz dneva v dan še stopnjuje.

V to smo se prepričali pred dnevi, ko smo obiskali ustvarjalni kolektiv, vedrejših obrazov kot pred letom, dvema, tremi, še bolj optimistično pa je bil razpoložen njihov direktor Mitja Kokove, ki nam je ob našem obisku dejal: »Najlepši pokazatelj rezultatov je gotovo proizvodnja. Njen fizični obseg je v prvih petih letošnjih mesecih kar 40% večji nasproti lanskemu v istem obdobju. Vendar bi ta ugodna postavka pomenila kaj malo, če ne bi bilo prodaje. Tudi ta se je močno nagnila na »našo« stran, saj smo na primer letos, v petih mesecih prodali toliko, kot lani vse leto, povedano drugače, indeks prodaje je 290. In če se znova povrnemo k rezultatu v prvih treh letošnjih mesecih, ki je bil, kot smo že omenili, pozitiven, potem upravičeno pričakujemo, da bo tudi polletni rezultat soliden, ali celo bolj-ši.«

Na tako solidno poslovanje seveda vpliva vrsta pokazateljev, ki jih v prejšnjih obdobjih ni bilo. Na primer ta, da je v drugem trimesečju v celoti stekla proizvodnja cigaretnega prižgalnika, ki ga delajo pretežno za kragujevsko Crveno zastavo in jim ga prodajo okrog 15 tisoč kosov mesečno. Glavni delež pa nosijo še vedno elektronske klasične tuljave in avtomobilski rele. Tega izdelujejo v najsodobnejši tehnologiji v njihovem obratu v vasi

Pred kratkim so bili v bovški Iskri, tovarni vžigalnih tuljav visoki predstavniki italijanskega Fiata iz Torina. Zanimalo jih je, odkod prihajajo izdelki, ki jih za tega giganta izdeluje bovški kolektiv, predvsem pa je bil njihov obisk namenjen oceni tovarne. Za oceno sicer ne vemo, vemo pa, da se je po njihovem obisku naročilo iz Fiata povečalo za sto odstotkov...

V sodobnih avtomobilih je več avtomobilskih relejev, ki opravljajo pomembno funkcijo pri lučeh, brisalcih, hupi, gretju zadnjega stekla, itd. Na našem posnetku je paketič relejev, izdelanih v bovški Iskri, namenjenih direktno za vgradnjo v avtomobile, zato smo jih tudi slikali na avtomobilu.

Soča, nekaj kilometrov od Bovca proti Vršču. Tu imajo postavljeno avtomatsko montažno linijo, računalniško vodeno, kjer so kapacitete kar okrog šest tisoč kosov dnevno. Tak proizvodni skok seveda zahteva nova tržišča, ki jih pospešeno iščejo, oz. se dogovori z novimi kupci že nagibajo v prid prodaje tudi tako velikih količin.

Vsekakor moramo omeniti še eno novost v njihovi proizvodnji, ki sicer ni toliko revolucionarna pa tudi zamegljena ne, torej tržno zanimiva. Gre za neke vrste kabselske povezave med elektronsko tuljavo in elektronskim modulom, ali drugače rečeno — ožičenje, ki ga doslej na našem trgu ni bilo in so ga morali uporabniki (avtomobilska industrija) uvažati.

Največ aktivnosti v bovški Iskri pa posvečajo novostim, torej bodočim tržno še bolj zanimivim izdelkom. Kdor pozna program avtoelektrike, oz. bovške Iskre, je gotovo uganil, da imamo v mislih suho vžigalno tuljavo. Prav ta mesec so začeli s preizkusom (homologacijo) suhe vžigalne tuljave pri italijanskem Fiatu in francoskem združenju PSA. Če bo preslata vse teste, v kar v Bovcu ne dvomi-

jo, to traja približno pet mesecev, bo v začetku prihodnjega leta stekla redna proizvodnja tega, v vseh pogledih zanimivega izdelka.

Še eno vznemirljivo novost, seveda v pozitivnem smislu nam je odkril direktor Mitja Kokove. Njihov cigaretni prižgalnik naj bi dobil mesto tudi v avtomobilih torinskega Fiata. Že ta mesec bodo njihovi strokovnjaki testirali, oz. preizkušali ta izdelek in odločitev sporočili v Bovec. Zanj pa se zanimata tudi dve sloviti nemški avtomobilski tovarni — BMW in Mercedes. Ta dva giganta bosta začela homologacijo cigaretnega prižgalnika Iskra letošnjo jesen.

Gotovo ne bo zamere, če danes pustimo ob strani tudi tiste strani poslovanja, ki negativno vplivajo na delovni proces, predvsem nenene dražitve surovin, o katerih je govoril direktor s trpkim naglasom. Kljub temu pa je te njegove misli zasenčila vedrejša ugotovitev, da je v kolektivu dobro vzdušje, da prevladuje tovarništvo in prijateljstvo in da bo končno ostal na rdeče številke le še spomin.

Marko Rakušček

Nova Gorica je praznovala

Letošnjega junija mineva štirideset let od taktat, ko je Jože Primožič-Miklavž vzdal temeljni kamen za gradnjo Nove Gorice na dan velike prostovoljne delovne akcije. V spomin na ta dogodek praznujemo Novogoričani svoj praznik.

Temelje so pravzaprav postavili mladi brigadirji in brigadirke iz vse naše domovine, ko so se morali spoprijeti s pusto in močvirnato pokrajino. Peli so krampi in lopate, ilovnato zemljo je zalivala kri iz velikih žuljev. Niso odnehali, sad njihovega dela in truda je danes viden in prisoten na vsakem koraku med dvajsetimi tisoči prebivalci mesta ob meji, mesta ob Soči.

V počastitev praznika, 40-letnice Nove Gorice so se zvrstile številne slavnosti. Najpriznaneje je bilo gotovo na slavnosti seji skupščin desetih novogoriških krajevnih skupnosti, kjer so med drugim podelili prvi nagradi mesta mladinskim delovnim in frontnim brigadam, ki so pred 40 leti pričele graditi mlado mesto. V okviru praznovanja pa je bilo tudi več kulturno-zabavnih prireditev, ki se jih je udeležilo tudi veliko število Iskrašev iz Avtoelektrike.

M. R.

Iskra

Iskra Elementi

TOZD Magneti

Ljubljana, Stegne 21

Razmišljate o tem, da bi zamenjali delovno okolje? Ste ambiciozni in si želite v okolje, kjer so možnosti za realizacijo vaših načrtov? Če ste

diplomirani inženir kemije

z dvoletnimi delovnimi izkušnjami in vas zanima samostojno delo v kemičnem laboratoriju na rentgenskem spektrometru, vas vabimo v našo sredino. Pokličite nas! Vse informacije dobite po telefonu št.: 576-636. Pisne prijave pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov: ISKRA ELEMENTI, TOZD Magneti, Ljubljana, Stegne 21.

Še zboljšati kakovost servisnih storitev

Iskrini serviserji so si na lanski konferenci zastavili nalogo, da morajo električna ročna orodja Iskrine tovarne iz Kranja popraviti najpozneje v dvajsetih dneh, na konferenci, ki je bila minuli teden, pa so ta rok skrajšali še za pet dni. Najhujši problem je nesortiranost zalog rezervnih delov.

Iskrini serviserji in Tovarna električnih orodij tudi letos nadaljujejo z že ustaljeno obliko razreševanja morebitnih problemov, analiziranja odnosov in načrtov obeh delovnih organizacij, kranjska tovarna pa izkoristi vsakoletno tradicionalno konferenco tudi za predstavitev svojih novih izdelkov. Tradicionalno je tudi to, da se teh delovnih srečanj udeležijo tudi pogodbeni serviserji iz domala vse Jugoslavije.

Tokratna konferenca je bila razdeljana na dva dela. Najprej so se sešli Iskrini serviserji sami ter pregledali delo v letošnjem letu, začrtali pa so si tudi še naloge za tretje četrtletje. S poslovnimi rezultati v tem letu serviserji nikakor niso zadovoljni: premajhna realizacija, zlasti prodaja vgrajenih rezervnih delov, še vedno ni dosegala trendov rasti inflacije, medtem ko materialni stroški tem gibanjem sledijo, zaradi visoke rasti stroškov pa je akumulacija dosti nižja od načrtovane. Kljub temu Iskrini serviserji še niso »zapluli« v rdeče številke.

Velik del tega internega dela konference je bil namenjen tudi izvajanju akcijskega programa v DO Iskra Servis. Kot je znano vsebuje ta program štiri točke, in sicer terjatve, zaloge, materialne stroške in pridobivanje novih kupcev. V prvih petih mesecih so serviserji izpolnili akcijski program le polovično — nikakor niso zadovoljni z gibanjem materialnih stroškov in terjatvami, dosti bolj pa z zmanjševanjem zalog, oz. postopnim zboljše-

vanjem sortiranosti teh zalog, kot tudi pridobivanjem novih kupcev, to je pogodbenih kupcev, s katerimi imajo Iskrini serviserji pavšalne pogodbe o vzdrževanju telefonskih central in protipožarnih in protivlomnih naprav.

Kot že rečeno, so si zastavili tudi že operativne piane za bližnje tretje četrtletje, ponovno pa so se dogovarjali o delitvi terena med posameznimi serviserji po Jugoslaviji. Razdelitev teh »interesnih« območij je podobna tisti, ki velja za Iskrina predstavništva po Jugoslaviji, seveda z določenimi manjšimi odstopanji, vse pa zaradi zmanjšanja prevoznih stroškov.

Na popoldanskem delu prvega dela konference so se Iskrini serviserji sešli s predstavniki ERO. Predvsem so obravnavali servisno problematiko s poudarkom na kakovosti servisnih storitev. Kakšnih večjih nerešenih poslovnih vprašanj med obema tema Iskrinima kolektivoma ni.

Iskrini serviserji so si na podobnem lanskem srečanju s predstavniki kranjske tovarne električnih orodij zastavili nalogo, da morajo vsak njen izdelek popraviti v najmanj dvajsetih dneh, na tokratni konferenci pa so ta rok skrajšali še za pet dni, torej na petnajst dni. Serviserji iz Rožne doline, kot tudi od drugod po Jugoslaviji, zatrjujejo, da bodo ta dogovor lahko izpolnjevali, skoraj, vse pa je odvisno od tega ali bodo imeli dovolj in prave rezervne dele. Porok za ta optimizem so tudi podatki o sedanjih servisnih posegih v garancijskem času: kar 80% električnih orodij popravijo v

najmanj 15 dneh, v naslednjih 15 dneh še 10%, preostalih 10% pokvarjenih orodij pa mora čakati, ker nimajo enih ali drugih rezervnih delov.

Drugega dne konference so se Isk-

rašem pridružili tudi pogodbeni serviserji ter skupaj preučili vso problematiko, udeleženci konference iz ERO pa so predstavili tudi svoj celotni program in novosti v proizvodnji.

Iskra

Iskra-SOZD elektrokovinske industrije, n. sol. o.

Izobraževalni center Iskre,
61001 LJUBLJANA, Trg revolucije 3

razpisuje posebno obliko pospešenega izobraževanja za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe po programu:

9. zunanjetrgovinska šola v Iskri

v času od 10. 1. — 21. 1. 1989 (uvajalni seminar) in 7. 2. — 26. 4. 1989

Pospešeno strokovno izpopolnjevanje je namenjeno delavcem, ki jih Iskra usmerja na odgovornejša dela in naloge na področju mednarodnega poslovanja Iskre.

VSEBINA: Program je sestavljen iz izbranih splošnih in posebnih tem, ki celovito pokrivajo področje mednarodnega ekonomskega poslovanja organizacije združenega dela. Nova specifična in interdisciplinarna znanja, ki jih terja zunanjetrgovinsko poslovanje Iskre in mednarodno okolje, izhajajo iz teoretičnih osnov in so močno naravnana na aktualna vprašanja in družbeno-ekonomske poslovne prakse, s končnim poudarkom na Iskrini problematiki mednarodnega poslovanja.

POGOJI ZA VPIS: Za vpis v program strokovnega izpopolnjevanja se lahko prijavi vsak, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- je zaposlen v Iskri vsaj 2 leti,
- ima višjo, ali visoko strokovno izobrazbo tehnične, ekonomske, pravne, ali izjemno tudi druge smeri,
- obvlada aktivno enega izmed svetovnih jezikov,
- je star manj kot 35 let.

Kandidati, ki niso oproščeni opravljanja posebnega strokovnega izpita za delo pri zunanjetrgovinskih poslih, morajo izpit opraviti do pričetka 9. ZT šole, oz. do takrat obiskati 14-dnevni seminar pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Temeljni seminar za zunanjetrgovinsko poslovanje, oz. za pripravo kandidatov za opravljanje posebnega strokovnega izpita bo od 28. 9. do 10. 10. 1987 v Portorožu, prvi izpitni rok bo v oktobru 1987.

ORGANIZACIJA: Skupne oblike andragskega dela bodo organizirane celodnevno 6 dni v tednu. Kandidate opozarjamo, naj si prilagodijo obveznosti v zasebnem življenju na nadpovprečno obremenitev v času šolanja. Obiskovanje šole bo redna delovna obveznost. V okviru priprav na šolanje bomo organizirali tudi temeljna predavanja o izbranih ekonomskih temah v obliki uvajalnega seminarja.

NOSILCI PROGRAMA: Ekonomska fakulteta Borisa Kidriča, Ljubljana, SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana

VODJA PROGRAMA: dr. Mitja Tavčar, dipl. ing.

STROKOVNI KOORDINATOR PROGRAMA: dr. Stane Možina

ČAS IN KRAJ: S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli v torek, dne 10. 1. 1989. ob 9. uri v hotelu Transturist, Škofja Loka. Zaključek programa šolanja predvidevamo 26. 4. 1989 ob 14. uri v Kompas hotelu Ribno.

Op.: Pretežni del šolanja bomo izvajali v Ribnem.

PRIJAVE: Izpolnjene prijavnice naj organizacije, v katerih so kandidati zaposleni, pošljejo najpozneje do 3. oktobra 1989 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center Ljubljana, Trg revolucije 3/XI. Podrobnejše informacije o vpisnih pogojih, organizaciji, izvedbi in vsebini programa lahko dobite na tel. št.: 061/222-212 (Miša Čehovin).

Iskra

Iskra Videomatika, p. o., Industrija televizijskih aparatov, videoakustičnih naprav in sistemov

61117 Ljubljana, p.p. 51

Cesta Andreja Bitenca 68

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela, oz. naloge s polnim delovnim časom za nedoločen čas:

— tehnologa

Pogoja: V. stopnja elektro smeri (šibki tok), 1 leto delovnih izkušenj

— konstrukterja

Pogoja: V. stopnja strojne smeri, 1 leto delovnih izkušenj

— kontrolorja polizdelkov

(delo v treh izmenah)

Pogoja: IV. stopnja strojno kovinarske smeri, zaželeno delovne izkušnje napodobnih delih, oz. nalogah.

Dodatne informacije dobite po telefonu: (061) 50-968.

Pisne ponudbe z dokazili pošljite kadrovske službi DO ISKRA VIDEO-

MATIKA, 61117 Ljubljana, c. Andreja Bitenca 68 v 8 dneh po objavi.

Kandidate bomo pisno obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Kakšni pogoji gospodarnja vnaprej?

Poslovanje v semiški delovni organizaciji poteka ob vlaganju ustreznih naporov in nenehnem prilagajanju več, ali manj tekoče. Tudi najnovejše ukrepe ekonomske politike smo v delovni organizaciji takoj po njihovi uveljavitvi proučili in ocenili njihov vpliv na nadaljnje gospodarjenje v letošnjem letu.

Že lani najavljeni ukrepi ekonomske politike so bili uveljavljeni v mesecu maju. Izvedena je bila devalvacija dinarja, znižane so bile devizne stimulacije, dvignjene so bile cene surovin in storitev, ki so pod neposredno kontrolo, spremenjene, oz. nekoliko znižane so bile carinske dajatve, hkrati pa so bili ukinjeni krediti, namenjeni kreditiranju izvoza. Glede na vključenost delovne organizacije Iskra Kondenzatorji

v mednarodno delitev dela, bodo imeli navedeni ukrepi ustrezen vpliv na izid gospodarjenja do konca letošnjega leta.

Zunanjetrgovinska dejavnost

Ocenjujemo, da bomo v letu 1988 presegli letni plan skupnega izvoza za 33%, plan konvertibilnega izvoza pa za 30%. Hkrati

pa bomo ob izvedbi sprememb v strukturi proizvodnega programa letni plan uvoza realizirali le z 90%. Če bomo te usmeritve izpolnili, lahko napovemo pozitivne učinke izvršene devalvacije dinarja.

Hkrati z izvedeno devalvacijo pa so bili uvedeni še naslednji ukrepi: povečane so bile obresti za kredite, dvignjene cene nekaterim surovinam in storitvam, povečane so dajatve za carine in

znižane državne premije. Na osnovi teh spremljajočih ukrepov pa lahko ugotovimo večji negativni finančni učinek, ki izniči pozitivni učinek devalvacije. Tako imajo izvedeni ukrepi skupaj negativni učinek na finančni rezultat.

Da bi se izognili takim vplivom, bomo izvedli nekatere interne ukrepe. Pospešili bomo tržno dejavnost na vzhodno-evropsko tržišče, saj je klirinški izvoz še vedno dohodkovno zanimiv. Ugotavljamo tudi, da lahko pridobimo dodatna naročila s konvertibilnega trga za program elementov za odpravo radiofrekvenčnih motenj, zato pospešujemo dogovarjanja o skupnih vlaganjih s tujim

partnerjem.

S ciljem zniževanja terjatev do kupcev in zniževanja stroškov poslovanja bomo z uveljavitvijo deviznega trga postopno prešli na čiste izvozno-uvozne odnose.

Domači trg

Na domačem trgu se bo liberalizacija cen odražala na povečanju cen surovin, storitev in materiala, nekatere so se, ali pa se bodo povečale za večkrat. Glede na to, da na cene materiala nimamo večjega vpliva, smo dolžni pri reševanju tega problema narediti vse, predvsem v smeri boljšega gospodarjenja s sredstvi — le-ta moramo uporabljati racionalno, zmanjšati moramo izmet, na osnovi plana razvoja 1988 pa moramo osvajati nove izdelke z manjšo udeležbo materiala.

Kljub prostemu oblikovanju cen izdelkov ne bomo mogli kompenzirati dviga materialnih stroškov. Prosto oblikovanje cen nam ne pomeni veliko, ker so naši izdelki na eni strani investicijske narave, na drugi pa so na-

menjeni za vgradnjo v izdelke široke potrošnje, zato je možnost prodaje v veliki meri odvisna od kupne moči prebivalstva in od investicijske sposobnosti gospodarstva. Zato pričakujemo znižanje obsega proizvodnje za domači trg v višini 20%.

V danih razmerah si bomo prizadevali za ustrežne odnose z domačimi kupci. Tudi na domačem trgu so nedopustne kvalitete reklamacije. Iskali bomo take poslovne aranžmaje, ki so posredno povezani s plasmajem v izvoz.

Ostala področja dela

zaradi restrektivne monetarne politike in sprememb pri obrestnih merah bomo na vseh področjih skrbeli za hitrejši obračanje sredstev s ciljem, da bi izboljšali likvidnost delovne organizacije.

Pereča je tudi problematika na področju osebnih dohodkov. V lanskem letu smo se ustrezno prilagodili družbenim usmeritvam, ocenjujemo, da bi bil tak sistem

delitve tudi vnaprej ustrezen. Vendar pa je interventna zakonodaja vprašanje osebnih dohodkov nadalje zaostri. V naši delovni organizaciji smo se zakonodaji ustrezno prilagodili, vendar to pomeni močno realno padanje vrednosti osebnih dohodkov ter približevanje socialnemu minimumu. Končnega vpliva take politike delitve, ki je v glavnem neodvisna od uspešnosti gospodarjenja, v celoti ne moremo predvideti.

Poleg opisanega prilagajanja nastalim razmeram izvajamo, ali pripravljamo tudi nekatere korekture na področju organiziranosti v delovni organizaciji ter na področju ustvarjalnega razvojno-raziskovalnega dela. Nadaljnje zaposlovanje pa bomo izvajali

izključno v cilju izboljševanja kadrovske strukture.

Zavedamo se, da moramo v realnih razmerah poleg prilagajanja sistemskih ukrepov iskati rezerve in možnosti v lastnem okolju, kar je bilo naše vodilo že doslej. Trenutno imamo ustvarjene pogoje za kolikor toliko normalno delo do konca leta, saj so naše proizvodne zmogljivosti ustrezno zasedene predvsem z naročili na konvertibilni izvoz. Ob ustreznem angažiranju vseh zaposlenih in ob sprotne prilagajanju nastalim razmeram bomo lahko zagotovili delo in nadaljnji razvoj DO tudi v teh oteženih okoliščinah.

Peter Golobič

Praznovanje semiških jubilarantov

Konec tedna se je v Črmošnjicah zbralo skoraj dvesto jubilarantov iz semiških Kondenzatorjev, ki so vsak po svojih močeh, eni kar petintrideset, drugi pa deset let, prispevali k velikemu in hitremu razvoju semiške Iskre.

Ob tej priložnosti je zbranim spregovoril predsednik kolegijskega poslovnega odbora semiške Iskre Vladimir Zorc, ki je med drugim dejal:

»Mislim, da si tokrat zaslužimo predvsem nekaj vzpodbudnih besed, ali celo pohval, ki jih marsikdo med nami, dragi jubilaranti včasih potrebuje, dostikrat tudi zasluži, a jih ne dobi. Danes je priložnost, da se vsaj enkrat na leto to popravi.

Radi rečemo, da se slabo dela, da ni nič novega, da je vse po starem. Morda imamo res tak občutek, predvsem tisti, ki ves čas s tovarno rastemo, če pa naredimo nek miselni preskok in se prisilimo, da primerjamo stanje pred nekaj leti ali celo, kako je bilo, ko so prišli v naš kolektiv današnji desetletniki, petnajstletniki, da ne rečem 35-letniki pa upam, da izražam mišljenje vseh, da jim je toplo pri srcu in se jim pokaže na obrazu nasmehek zadovoljstva.

Predolgo se bi zadržali, če bi hoteli naš razvoj analizirati po prejšnjih obdobjih, na nekaj pomembnih dosežkih in dejstvih pa bomo vseeno rad opozorili.

Iskra si je kot SOZ naložila šest strateških ciljev, ki so seveda tudi cilji naše delovne organizacije, ki naj bi prišli v podzavest vsakega Iskraša. Ti cilji so: izvoz, nov izdelek, kadri, naložbe, sredstva in kakovost. Prva ugotovitev je, da so te usmeritve praktično z majhnimi specifičnimi odstopanji že tradicionalna usmeritev naše delovne organizacije vseh zadnjih petnajst,

dvajset let. Dokaz za to je podatek, da smo že leta 1967; to je pred 20 leti izvozili za prek milijon dolarjev, lansko leto pa je ta številka preseгла že deset milijonov dolarjev. Z našimi kondenzatorji smo se uveljavili na najbolj zahtevnih svetovnih tržiščih kot so: Zahodna Evropa, Nordijske dežele ter Srednji in Daljni vzhod pa tudi v Ameriki, Avstraliji in Aziji niso naši kondenzatorji nepoznani.

Za dosego tega cilja je pogoj druga usmeritev — kvaliteten nov izdelek. Znano je dejstvo, da smo že kar malo alergični na naše prodajnike in razvijalce, ki nenehno hočejo nekaj več in nekaj novega. Ne smemo pozabiti na naš raster 5, novosti na področju energetskih kondenzatorjev, odprave motenj, kot vseh specialnih in posebnih kondenzatorjev. Brez nenehnega inoviranja vseh izdelkov, bi v nekaj letih postala naša proizvodnja tržno nezanimiva. Danes pa je veliko bolj kot kadarkoli jasno, da je dober le tisti izdelek, ki ga kupci kupujejo, še več, ki ga tudi plačajo.

Spoznavjale, da so doma usposobljeni strokovnjaki eden izmed temeljev razvoja pri nas, ni nov strateški cilj, že pred dvajsetimi leti smo imeli skupaj na Elektro fakulteti enajst študentov. Skupaj pa smo imeli leta 1970 na vseh šolah in smereh kar 128 študentov.

V preteklosti smo se dostikrat jezili, da preveč vlagamo v osnovna sredstva in pre malo dajemo za človeka. A brez tega bi bili danes v ve-

likih težavah. Spomnimo se začetka 80. let, ko nekaj časa nismo vlagali in posledice so bile take, da smo morali tudi smrekice saditi, do danes pa smo le nekaj zamujenega popravili in vidimo, da je večina programov obnovljenih. Celotno v najbolj ročno proizvodno TOZD — 4 so začeli prodirati avtomati in še več jih bo.

O kakovosti ne bi posebej govoril, ker te ni nikoli preveč, če pa bi bila preveč pod ravni po gotovo ne bi imeli že praktično celotne proizvodnje letošnjega leta prodane. Danes ni naš problem, kot še nedavno, kako bi pridobili naročila za zapornitev zmogljivosti, temveč kako dvigniti storilnost in kapacitete, da bodo vsa naročila v rokah izpolnjena. Kljub vsem mogočim spremembam režimov v zunanji trgovini smo vendarle dovolj dobro oskrbljeni z repromaterialom in ne moremo reči, da imamo zaradi tega zastoj. Prav tako je dosežen bistven napredek v opremljenosti naših strokovnih služb, tu mislim na laboratorijsko in merilno opremo, na računalniško podporo itd.

Naj za konec ugotovim, da so praktično vse osnovne strateške poslovne in razvojne odločitve v principu enake kot so strateški cilji sestavljene organizacije, za razliko, da so to cilji bodoče strategije, mi pa smo se za njo tudi praktično odločili in se po njej razvijali že zadnji dve desetletji. To ni majhen dosežek in vsi prisotni in tudi tisti, ki danes niso jubilaranti, so lahko na to ponosni, ker so s svojim delom iz Iskre Semič naredili to, kar danes je in zato se vsem za to zahvaljujem in vam čestitam vsakemu za svojo obletnico.

Med letošnjimi jubilaranti sta bili tudi **Rozina Marinček** iz Semiča in **Mima Bukovec** iz Kosta pri Semiču, ki letos praznujeta petintride-

set let dela v semiški tovarni. Rozina Marinček, ki se je pred petintridesetimi leti zaposlila kot pointerka, nato delala nekaj let v materialnem in strokovnem knjigovodstvu, danes pa je finančni knjigovodja, se je z nostalgijo spomnila začetkov semiške tovarne: »Taktar nas je bilo malo, zato je bilo vzdušje zelo prijetno, prijateljsko. Vsi smo se med seboj poznali, saj smo v tovarni delali predvsem domačini. Včasih, ko v tovarni ni bilo dela, smo šle ven na njive. Imeli smo svoj tovarniški vinograd, ki smo ga pridno obdelovali pa tudi sadno drevje smo sadili okrog tovarne. Zdaj pa se je vse spremenilo.

Moja prva plača je bila sedem starih jurjev in od tega sem dajala dva tisočaka za varstvo otroka. Zdaj pa imamo v Semiču menzo, zobno in splošno ambulanto, vrtnice in organizirane prevoze. Res, ogromen razvoj v teh letih, tako za samo tovarno, kot tudi za celoten kraj Semič.

Tudi Marija Bukovec, ki je danes predelavka v navijalnici je dejala, da so takratni časi z današnjimi neprimerljivi: »Delali smo v došti težjih delovnih pogojih kot danes, saj smo imeli zastarele stroje, težko fizično delo pa še peš smo hodili na delo. Skoraj dvajset let sem eno uro vsak dan pešala v službo. Zdaj pa imamo vse bolj modernizirano proizvodnjo, kjer laže delamo. Šele zdaj, ko imamo vse, se zavedamo, kako nam je bilo včasih težko. Avtobusi, menze, ambulanta pa organizirano varstvo otrok, za vse to se moramo zahvaliti Iskri in njenim delavcem. Pa tudi za počitniške zmogljivosti, ki se vse bolj širijo. V petintridesetih letih sem bila samo enkrat na morju, lani pa sem preživela teden dni v Iskrinih hišicah v Čateških Toplicah.«

VŽ

Republiško tekmovanje kovinarjev

Volja, vztrajnost in osvajanje novih znanj

»Delovna srečanja kot je današnje, ne pomenijo samo medsebojnega tovariškega srečanja in spoznavanja, saj izkoriščate ta čas tudi za izmenjavo izkušenj iz vaših delovnih opravil, izmenjujete si aktualne informacije in poglabljate še naprej stara, ali na novo sklenjena znanstva. Takšna srečanja poglabljajo pripadnost v Sloveniji že tradicijsko bogatemu kovinarskemu poklicu. Vsi naštetih dejavniki pa so osnova za sproščanje idej in inovativnosti, racionalizacijo proizvodnih postopkov, večanje skrbi za kvaliteto in pripravljenost za premagovanje tudi najzahtevnejših nalog ob spoštovanju planiranega izdelavnega časa in stroškov,« je dejal predsednik zbora združenega dela Skupščine SRS Valentin Dvojmoč v slavnostnem govoru na otvoritvi slovesnosti dvanajstega delovnega srečanja slovenskih kovinarjev — Memorial Franca Leskoška — Luke.

Letošnji Memorial Franca Leskoška — Luke so organizirali v Mariboru pod okriljem mariborskih sindikatov in ob pomoči mariborskih delovnih organizacij. Kar šest tekmovalcev iz semiških Kondenzatorjev je bilo v številni, štiriindvajset članski ekipi dojenjskih kovinarjev. V začetku maja je ta ekipa dosegla najboljše rezultate na regijskem tekmovanju kovinarjev v Novem mestu.

Moto dvanajstega delovnega srečanja slovenskih kovinarjev 17. in 18. junija v Mariboru pa je bil: **volja, vztrajnost in sposobnost osvajanja novih znanj**. Sami rezultati tekmovanja kažejo, da so delavci dokaj usposobljeni za opravljanje zahtevnejših del.

Semiški fantje so na republiškem tekmovanju kovinarjev dosegli doslej največje rezultate. Plamenski varilec **Anton Malnarič** je dosegel odlično drugo mesto in priložnost, da bo svoje znanje in sposobnosti preizkusil na zveznem tekmovanju kovinarjev, ki bo oktobra, na dan kovinarjev v Mariboru. Tudi ostali semiški tekmovalci so se dobro izkazali in dosegli vidne uvrstitve: orodjar **Martin Ilenič** je dosegel peto mesto, varilec **Pavle Golobič** je zasedel šesto mesto, rezkalca **Jurij Plut** in **Robert Plut**, sta se uvrstila na dvanajsto in trinajsto mesto in varilec **Anton Jakša** je dosegel štirinajsto mesto.

VŽ

Iskra

SOZD Iskra DSSS

Izobraževalni center

Ljubljana, Trg revolucije 3

V skladu s programom izobraževanja v Iskri in sklepom Področnega kolegija za raziskave in razvoj SOZD Iskra razpisujemo strokovno usposabljanje po programu:

6. Raziskovalno — razvojna šola v Iskri

v času:

I. tematska skupina od 26. 9. do 30. 9. 1988

II. tematska skupina od 24. 10. do 28. 10. 1988

III. tematska skupina od 14. 11. do 18. 11. 1988

V Ribnem pri Bledu

Izobraževalni program je namenjen obstoječim, predvsem pa predvidenim vodjem raziskovalno-razvojnih enot v Iskri in vodjem projektov in projektnih skupin.

Vsebina: program tvorijo izbrana poglavja iz naslednjih tematskih področij:

1. Vodenje inovacijskih procesov
2. Človeški dejavnik v razvojno raziskovalnem delu
3. Informatika v raziskovalno-razvojnem procesu

Program vsebuje posebna interdisciplinarna znanja, ki so močno naravnana na aktualna vprašanja novih zahtev sodobnega raziskovalno-razvojnega dela s končnim poudarkom na Iskrini problematiki.

Organizacija: skupne oblike andragskega dela bodo organizirane celodnevno 5 dni v tednu. Obiskovanje šole bo redna delovna obveznost. Udeleženci, ki bodo vse obveznosti iz programa uspešno opravili, bodo prejeli spričevalo o uspešno končanem šolanju in bodo imeli prednost pri razporejanju na odgovornejša dela in naloge v raziskovalno-razvojni dejavnosti Iskre.

Vodja programa: dr. Jože Vugrinec

Čas in kraj: s programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli dne 26. 9. 1988 ob 9. v Hotelu Kompas v Ribnem pri Bledu.

Prijave: izpolnjene prijavnice pošljite najpozneje do 31. 8. 1988 na naslov SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XII. Informacije lahko dobite po telefonu: 061/222-212.

Pogovarjali smo se s Svetozarjem Poličem

Tudi širša družbena skupnost mora sodelovati pri

O Iskrinem »ekološkem seminarju« smo pred kratkim že pisali. Obljubili smo, da bomo v naslednjih številkah glasila predstavili nekatera zanimiva predavanja znanih slovenskih strokovnjakov na področju razreševanja ekoloških problemov. Nekatera smo že opisali, pred nekaj dnevi pa smo se pogovarjali z magistrom Svetozarjem Poličem, vodjo skupine SEPO, ki tesno sodeluje z Iskro pri razreševanju ekološke problematike.

Razreševanje Iskrinih ekoloških problemov je celovita naloga in Iskra je ena prvih, ki se je tega sistematično lotila in varstvo okolja vključila v vse svoje razvojne programe...

»Program, ki smo ga pripravili v okviru koncepta za vpeljavo sistema za varstvo okolja v SOZD Iskra, je bil jasno definiran v vseh razmejitvah štirih faz. In najprej je potreben celovit vpogled v dejansko stanje ekoloških problemov v Iskrinih delovnih organizacijah, kajti na ta problem smo v preteklosti velikokrat pozabljali in se ga nismo lotevali dovolj sistematično. Zato smo to pot začeli s strokovnim preverjenim dokumentom, ki smo ga imenovali Ekološki priročnik, v drugo fazo omenjenega sistema — to je k celovitemu posnetku stanja vseh ekoloških problemov, ki izhajajo bodisi iz tehnologije, bodisi iz prostora, oz. okolja v katerem tovarna deluje.«

Nedvomno ste pri tem zadeli ob problem kadra, saj ga v Iskri za tako zahtevno postavljene programe vsekakor primanjkuje...

»Ekološki kader v Iskri ni bil usposobljen oziroma ga praktično sploh ni bilo. Ko smo pričeli z inventarizacijo stanja v Iskri, smo zato organizirali različna usposabljanja, kjer smo eksplicitno izobraževali posameznike, ki na tem posnetku stanja delajo, ali pa bodo delali. Predvsem smo jim predstavili namen, celovitost in podrobnosti podatkov, ki so potrebni za izdelavo priročnika in sploh kje, kako in na kakšen način naj se te izdelave sploh lotijo. Menili smo, da je v Iskri velika potreba po vpeljevanju izobraževalne funkcije tako v obliki strokovnih seminarjev kot tudi v obliki seminarjev za posamezno problematiko okolja kot npr. vode, hrup, zrak, posebni tehnološki problemi...«

Prva oblika seminarja je obsegala nadaljevanje nekih temeljnih znanj posameznikov in seznanjanje s posameznimi ekološkimi problemi. Vsekakor je organizacija takšnega seminarja za Iskro izredno povalna, saj se je ena prvih v Sloveniji, če ne celo v Jugoslaviji, lotila tega na tako celovit način. Kako pa vi ocenjujete omenjeni seminar, saj ste pri

tem tudi nenehno aktivno sodelovali?

»Naša prva naloga je bila, da čim bolj izčrpno seznanimo Iskrine ekologe s celovitostjo ekološke problematike in smo zato na predavanja povabili strokovnjake iz univerze, drugih institucij, predstavnik upravnih organov, kjer naj bi vsaj predavatelj čimbolj eksplicitno podal informacije s svojega področja.

Mislim, da nam je ta seminar uspel, predvsem zaradi spoznavanja širine, pa tudi zaradi profila udeležencev. Hkrati je to tudi osnova in izhodišče za naše nadaljnje delo, ki bo potekalo na inventarizaciji stanja v Iskri. S takšno obliko seminarjev bomo morali v bodoče vsekakor nadaljevati, predvsem usmerjeno v konkretne probleme razreševanja, kar pomeni iz prakse za prakso. Vsak posameznik naj bi na seminarjih dobil odgovor na vprašanja, s katerimi se srečuje v svojih delovnih sredinah. Res pa je, da so zgolj seminarji premalo. Potrebne bodo tudi druge akcije, kajti v Iskri moramo vzgojiti kader za ekološko področje. To bomo reševali tudi s štipendiranjem, prenosom znanja, s specializacijo v raziskovalnih institucijah. In ta akcija mora biti nenehna, kajti le z dobro usposobljenim kadrom bomo lahko reševali ekološke probleme in nadaljevali vpeljavo sistema za varstvo okolja.«

Na seminarju ste predstavili problematiko nevarnih snovi, področje, ki tudi pri nas postaja vse bolj aktualno. V svetu že več kot dve desetletji spremljajo vrsto problemov, ki se pojavljajo zaradi nevarnih snovi in odpadkov. V Sloveniji, da ne govorimo o Jugoslaviji, smo premalo pripravljeni na to problematiko, kar so pokazale tudi manjše ali večje ekološke nesreče v preteklosti...

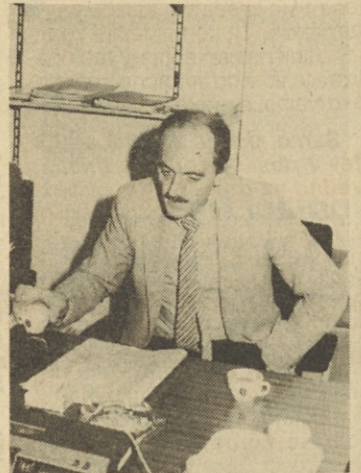
»Omenjeni problematiki smo danes v Sloveniji začeli posvečati pozornost na dveh ravneh: prvič v smislu večje varnosti in varnostnih pristopov, da preprečimo nezgode in drugič večjo pozornost posvečamo nevarnim snovem v normalnem poteku proizvodnje. Tudi danes, kljub varnim pristopom, znanju, modelom nimamo zadostnih podatkov o vrsti nevarnih snovi, s katerimi

delamo. Kajti te snovi prav zaradi svoje nerazgradljivosti delujejo več let.

Tako ekološka toksikologija vse bolj zavzema pomembno mesto v konceptu ravnanja z nevarnimi snovmi, skladiščenju, proizvodnji in ukrepih pa tudi v zadnji fazi, to je v določanju odpadkov in izoliranosti nevarne snovi.«

Kar pa se nanaša na normativne predpise na tem področju, ali ne mislite, da je naša zakonodaja na mnogih mestih zelo pomanjkljiva?

»Ja, ampak predvsem v smislu tehničnih predpisov, ki bi bili za posameznike, ki se s tem ukvarjajo v proizvodnji, bolj jasen napotek za delo. Drugače pa mislim, da je to področje dokaj dobro normativno urejeno. V zakonodaji so stvari kot vemo zelo jasno zahtevane. Vsak celovit popis

Svetozar Polič

stanja v tovarnah pa ocena in ukrepi za preseganje stanja, kar pač mi trenutno delamo v Iskri, to izhaja že iz obveznosti zakonodaje. Ekološko problematiko pa na žalost marsikje postavljajo na stranski tir iz preproste razloga, ker je zagotovitev ekološko ustreznega stanja, vedno povezana z velikimi finančnimi sredstvi. Naj pa ob tem poudarim, da

Za kratko izjavo smo povprašali tudi svetovalca za ekologijo SOZD Iskra Marijana Strausa, ki je bil eden izmed glavnih organizatorjev seminarja. Spregovoril je predvsem o problematiki posebnih odpadkov:

»Prvi seminar, ki je obravnaval splošna področja ekološke problematike v organizacijah združenega dela v SOZD Iskra je zaključil. Ocenitev uspeha seminarja bomo napravili po pregledu anonimnih anketnih pol, ki so jih slušatelji izpolnjevali vsak dan po predavanjih. Velja pa še zmeraj poziv, da udeleženci dodatna mnenja in sugestije za vsebino bodočih seminarjev ustno, ali pisмено posredujejo na razvojno raziskovalno področje v SOZD Iskra.

V odmorih med predavanji smo si med seboj izmenjali informacije o poteku, zastojih in zaključkih ekološke inventure po Iskrinih delovnih organizacijah, ki se izvaja kot druga faza projekta. Vpeljava sistema varstva okolja v SOZD Iskra. Potrjena je slutnja, da bo eden med glavnimi problemi — kam s posebnimi odpadki, posebno s tistimi, ki vsebujejo nevarne snovi? To ugotovitev potrjujejo tudi zastavljena vprašanja, ki so jih slušatelji postavljali predavateljem. Te odpadke komunalna podjetja ne smejo več prevzemati in ker družba vzporedno z zaostritvijo ukrepov ni poskrbe-la tudi za možnost končne dispozi-

cije, nam preostane do nadaljnjega samo skladiščenje na tovarniških dvoriščih. Ocenjujem, da bo preteklo najmanj štiri do pet let, da se bo problem razrešil z ustanovitvijo regijskih zbiralnic, začasnih deponij in predelovalnic. Prvi zametki so se že pojavili v kranjski in mariborski regiji.

Celotne rešitve ne bodo poceni. Pri firmi GSB Muenchen stane končna dispozicija odpadkov od 64 do 620 nemških mark na tono. Ta čas moramo koristno izrabiti s ciljem, da zmanjšamo količine in zožimo njihov asortiman. Udeleženci problemske konference »Ekološki dan Iskre« so se tega zavedali, ko so sprejeli sklep: »Sistematično preverjati, kakšne materiale, oz. snovi že uporabljamo v proizvodnji ter kritično ocenjevati pravičnost tehnoloških postopkov z vidika varstva pri delu in varstva okolja. To je naloga tehnoloških služb v delovnih organizacijah.«

Ta sklep razumem tudi tako, da velja za nove izdelke in nove tehnologije.

Struktura naših proizvodov pa je danes takšna ob današnjih materialnih možnostih, da bomo potre-

Iskanju ekoloških rešitev

so najbolj neracionalno porabljeni tista sredstva, ki izhajajo iz neznanja. Le kombinacija znanja, resnične usmeritve in racionalizacija vodi do finančno in ekološko najboljšega rezultata.

Samo znanja pa tudi sredstev v posameznih sredinah ni vedno na pretek?

»Seveda v delovnih organizacijah ne morejo problemov vedno sami razreševati, ker pač rešitve zahtevajo ogromno znanja, organiziranosti, sredstev in naprav za predelavo. Zato bi te probleme združeno delo moralo reševati skupaj z republiko in zahtevati družbeno podporo za skupne racionalnejše rešitve.

Prav Iskra bi lahko v tem pogledu pomenila nekakšen model, saj bi lahko našli znotraj nje marsikatero skupno rešitev, morda glede skupnega financiranja naprav, ali pa celo Iskrine skupne deponije za posebne odpadke. Na tem področju so se po zaostritvi zakonodaje, npr. Odlok o ravnanju s posebnimi odpadki, tudi v Iskrinih tovarnah pojavili veliki problemi. Poleg tega pa so skladišča že polna in predstavlja-

jo veliko težavo pri nadaljnji proizvodnji.

Zato moramo prav pri inventarizaciji stanja stvari bolj razdelati in točno določiti, katere probleme bomo reševali na ravni sestavljene organizacije, katere pa v temeljnih organizacijah.

Omenili ste skupno deponijo za posebne odpadke v Iskri. Ali je to le vaše osebno razmišljanje, ali pa že kaj širšega?

»O tem smo se sicer že pogovarjali, tudi z Iskrinimi sodelavci, ki delajo na ekološkem področju. Samo eno so razmišljanja, drugo pa konkretizacija stvari in izvedba celotne akcije. Vsaka realizacija naprav za razstrupljanje nevarnih odpadkov, ali gradnja deponije je povezana z velikimi finančnimi stroški.

Pri tem je potrebno upoštevati tudi druge variante, kot so predelava odpadkov in sežig, čeprav so ti dve z deponijo komplemenarne rešitve. Pri tem ni enoznačne rešitve, pač pa je treba v Iskri poiskati možnosti, ki najbolj ustrezajo določeni tovarni.

VŽ

bovali veliko časa, da vsaj delno zavremo tehnološke tokokroge. Recikliranje ima namreč tudi svoje ekonomske meje. Tako razmišljanje nas je pripeljalo na isti problem-ski konferenci do sklepa: »Pospešiti dogovarjanje o izgradnji skupnih republiških naprav in objektov za obdelavo posebnih odpadkov.« V ta sklep so nas privedle tudi izkušnje, ki smo si jih pridobili pri razreševanju nezgode s PCB. Podobne nesreče se nam lahko še pripetijo, dokler ne bo vzpostavljen izvajalski in kontrolni sistem za končno dispozicijo posebnih odpadkov, kot imajo to urejeno na Bavarskem. Tam proizvajalci posebnih odpadkov proti odškodnini odstopajo svoje odpadke specializiranim podjetjem v končno predelavo in se s tem znebijo vsake odgovornosti iz zakonodaje. Za realizacijo tega drugega sklepa je Iskra s pooblastilom celotne elektro in kovinske predelovalne industrije nastopila na problemski konferenci, ki jo je organizirala RK SZDL Slovenije leta 1987 pod naslovom »Ekologija, energija, varčevanje« s posebnim referatom, kjer je opozorila na nerešene probleme posebnih odpadkov in predlagala sprejem republiškega koncepta o urejanju, zbiranju, skladiščenju in uničenju nevarnih odpadkov. Pri izbiri optimalnega sistema za razrešitev problematike posebnih odpadkov v Sloveniji je potrebno opredeliti in obdelati številna organizacijska, ekološka, tehnična,

Marijan Straus

finančna in sociološka vprašanja. Ker so izvori odpadkov razpršeni po vsej Sloveniji in ni ne izkušenj in ne zadostnih sredstev za njihovo racionalno obdelavo, bo potrebna organizirana družbena pomoč širše skupnosti, da bodo akcijo projektno vodili. Ker so deponije posebnih odpadkov vedno končni člen pri njihovem odstranjevanju, se bo morala lokaciji posvetiti največja skrb, da bo sprejemljiva za okoliško prebivalstvo. Zaradi tega menim, da bo izvedba projekta dolgotrajna in hkrati draga, da ne omenim še motenj, ki ga bodo spremljale zaradi naše trenutne gospodarske in družbene situacije.

Industrija za avtomatiko n. sub. o., Ljubljana

TOZD Tovarna orodij, o. sub. o. Ljubljana, Stegne 15

Komisija za delovna razmerja TOZD Tovarna orodij oglašja prosta dela in naloge:

vodja konstrukcije orodij

Pogoji:

visoka izobrazba strojne smeri
4 leta delovnih izkušenj s področja konstruiranja orodij,
aktivno obvladanje enega svetovnega jezika
poskusno delo 90 dni

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo v 10 dneh po objavi v kadrovsko službo na gornji naslov.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najpozneje v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

POSEBNA UGODNOST ZA ISKRAŠE

Iskra Videomatika je pripravila za člane kolektiva Iskre ugoden nakup svojih izdelkov.

Televizijske sprejemnike in brivnike

vam nudi s

25% popusta

Maloprodajna cena s promet- nim davkom	cena s popustom	prihranek din
--	--------------------	------------------

Barvni televizijski sprejemnik TV 8456 CATV s popolnim daljinskim upravljanjem, ekran 56 cm	2.038.770.—	1.529.000.—	509.770.—
Barvni televizijski sprejemnik TV 8256 CATV brez daljinskega upravljanja, ekran 56 cm	1.834.650.—	1.375.900.—	458.750.—
Črnobeli prenosni televizijski sprejemnik TV 5344, ekran 44 cm	617.220.—	462.900.—	154.320.—
Črnobeli prenosni televizijski sprejemnik TV 5331, ekran 31 cm	494.505.—	370.800.—	123.705.—
Brivnik Braun MICRON	106.029.—	79.500.—	26.529.—
Brivnik Braun MICRON L	122.627.—	91.970.—	30.657.—
Brivnik Braun UNIVERZAL 3512	278.948.—	209.200.—	69.748.—
Brivnik Braun LINEAR 235	183.915.—	137.900.—	46.015.—
Brivnik Braun LADY E 2	124.355.—	93.200.—	31.155.—
Brivnik Braun LADY E 5	183.915.—	137.900.—	46.015.—

Nakup izdelkov je v tovarniški prodajalni — Iskra Videomatika, Andreja Bitenca 68, Ljubljana, vsak dan razen sobote od 7. — 13.

Plačilo kupnine je v celoti ob prevzemu blaga v tovarniški prodajalni.

Informacije dobite na telefonu: (061) 51-167.

IZKORISTITE UGODNO PRILOŽNOST!

• Ljubljanski Dnevnik piše, da je Iskra Delta podpisala več pogodb s sovjetskimi partnerji ob zaključku enotedenske razstave svojih izdelkov, ki je bila v prostorih ambasade SFRJ v Moskvi. Tako je podpisala pogodbo z ukrajinsko tovarno Terminal iz mesta Vinice o prodaji Iskra-Deltinih računalnikov v skupni vrednosti 650 tisoč dolarjev. Istočasno so podpisali tudi pogodbo o organiziranju vzdrževalne službe za računalniške sisteme Iskre Delte. Po tej pogodbi naj bi podjetje Terminal skrbelo za vzdrževanje računalnikov, ki jih bo Iskra Delta prodala v Sovjetsko zvezo. Iskra Delta je te dni dosegla še en uspeh na vzhodnih tržiščih: podpisala je pogodbo s poljskimi partnerji o dobavi računalniških sistemov v vrednosti blizu milijona dolarjev za Politehniko v Poznanju.

• Gorenjski Glas je objavil informacijo o katalogu Iskrinih tehnologij. Iskra je v zadnjih desetih letih prodala ali prenesla v tujino 25 različnih tehnologij v različne države sveta in pri tem zaslužila z licenčninami prek 3,5 milijonov dolarjev. Na osnovi Iskrinega znanja, denimo, električne števec izdelujejo v Turčiji, Španiji, Tunisu, Kolumbiji in Maleziji. V Iskri nameravajo v tem pogledu poslovati prodorneje. Izdelali so pripomoček — katalog Iskrinih tehnologij, ki bo seveda le eden od elementov prodornejšega nastopanja v poslovnem svetu, vsekakor pa zanimiv pregled Iskrine pobude. Potrebo po ustreznem pripomočku, ki bi vseboval zadostno in kvalitetno informacijo o tehnologijah, ki so na razpolago za prenos v tujino, so začutili zlasti Iskrini strokovnjaki, ki se ukvarjajo s trženjem. Vsebinsko je bil katalog izdelan v sodelovanju z Raziskovalnim centrom za sodelovanje z deželami v razvoju in konceptualno sovпада z njihovim informacijskim sistemom ISTP.

• V prvem delu kataloga so navedene vse tehnologije, ki so na razpolago, v drugem delu pa so sistematično obdelane. Tako bodo zainteresirani dobili podatke, ki se nanašajo na posamezne projekte prenosa tehnologij: opis izdelka, okvirna vrednost naložbe, vrednost potrebne opreme, proizvodna zmogljivost in potrebni prostori oziroma površine.

• Gorenjski Glas piše tudi o novi računalniški opremi v Alpesu. Ta kolektiv je namreč pred kratkim z Iskro Delto podpisal pogodbo o zamenjavi stare računalniške opreme. Odločili so se za nakup sistema Delta 4860. To je tudi tip računalniško podprtega informacijskega sistema. Tovarna se bo namreč tudi na tržnem področju morala vključiti v računalniško podprt sistem vodenja maloprodajnih salonov z vsemi evidencami, poleg tega pa tudi izvoza z vsemi njegovimi posebnostmi.

• Pred kratkim je bila na obisku v Iskri ekipa zahodnonemške televizije (ARD), ki je med drugim obiskala tudi DO Iskra-Mikroelektronika. Ekipa je v Sloveniji pripravljala oddajo o naši republiki. Prispevek je bil na sporedu 26. 6. zvečer v oddaji Weltspiegel. V njem so poleg opisa sedanje splošne situacije pri nas tudi zelo ugodno ocenili slovensko gospodarstvo, njegovo zmogljivost in sposobnost delavcev, s poudarkom na zahtevnejših tehnologijah, kot so na primer mikroelektronika in telematika. V prispevku so postavili tudi Iskro kot pomembnega nosilca tovrstnih tehnologij v Sloveniji in Jugoslaviji. Prikazani so bili tudi posnetki iz Iskre-Mikroelektronike. V oddaji so pozitivno ocenili smisel in pomen investiranja in sovlaganja v tovrstno industrijo v Sloveniji.

Zanimivosti

Kobilice

Že od aprila letošnjega leta ima grški obrambni minister stationiranih 20 specialnih letal na Kreti, ki od časa do časa krožijo in opazujejo nebo. Podnevi in ponoči. Sovražnik pa je dokaj nenavaden. Milijarde rojev kobilic, ki pustošijo v Severni Afriki in požrejo vse, kar je zeleno, do golega, vsak čas lahko priletijo tudi v Grčijo. Mimo Grčije se z istim problemom ukvarjajo še Italijani, Španci in Portugalci. Vse je namreč posvaril strokovnjak Organizacije združenih narodov pred grozečo nevarnostjo.

Več ekspedicij v Severno Afriko je potrdilo, da roji kobilic lahko preletijo Sredozemsko morje s pomočjo zračnih tokov, naenkrat tudi tisoč kilometrov daleč. V Severni Afriki so našli 200 kobilic na kvadratni meter. Močno deževje in vlaga pospešujeta njihovo razmnoževanje tako, da so roji veliki 150 do 250 km. Glede na gostoto in velikost tehta in sam roj 10 tisoč do 50 tisoč ton.

Kobilice bodo uničevali predvsem s kemičnimi sredstvi. To pa ima tudi svoje meje, kajti nad mesti je ta metoda neuporabljiva. Tudi piloti se jih boje, ker rade zaidejo v zračno-sesalne kanale, zamašijo motorje in prisilijo pilote k zasilnim pristankom.

Edino naravno obrambno sredstvo je nasprotni veter, ki prisili kobilice, da pristanejo na morju in postanejo lahek plen rib.

Alkoholni test v avtomobilu

Ameriški sodniki so preizkusili

metodo, po kateri dovolijo notričnim pijancem vožnjo z avtomobilom. Avto mora namreč imeti v teh primerih posebno vžigalno napravo, ki vžge motor samo tedaj, če voznik piha v cev in dokaže s sapo, da ni pijan. Da pa iznajdljivi alkoholiki ne bi mogli pognati avtomobila z zračno črpalko, ali pa naprositi prijatelja, da namesto njih piha v cev, je na prava prirejena tako, da je treba vanjo pihati v določenih intervalih. Kdor to zmore — tako menijo ameriški sodniki — je sposoben za vožnjo.

Nadledvična žleza

V glasilu Archives of General Psychiatry so objavili ameriški psihiatri, da strastni hazarderji bolehalo na motnji delovanja nadledvične žleze. Preiskali so 24 hazarderjev in 20 »normalnih« ljudi in ugotovili, da pri hazarderjih izločata žlezi določene hormone in določene aminokisline. Že prej pa so raziskave dokazale, da na abnormarno veselje do senzacij in tvegano obnašanje vpliva povečano delovanje nadledvičnih žlez.

Nevidne ladje

Ameriški obrambni minister Frank Carlucci namerava zgraditi povsem novo mornariško floto po novih strateških načelih. Gre za nove oblike ladij, pri katerih ni več refleksov, nadalje za upora-

bo materialov, ki absorbirajo žarke, skratka, za Stealth tehnologijo (Stealth je angl. skrivnost, prikritost). Pri tem bi bile ameriške križarke za opazovanje z radarjem skoraj nevidne. Dosedanja pomorska vozila so zaradi oddajanja toplote lahko ranljiva, saj jih je mogoče opazovati s helikopterjem in celo iz vesolja. Zaradi te lastnosti pa so tudi cilj raket in dirigranih izstrelkov. Novi princip gradnje naj bi po mnenju ministra Carluccija povrnil plovni objekt neodvisno vlogo, ki so jo že imeli pred dvema generacijama. Mornariški oficirji so navdušeni nad zamislijo, manj pa nad velikanskimi stroški.

Servis za poslovne žene

Poslovne ženske se na služ-

benih potovanjih zelo slabo počutijo. Nobene pozornosti ne najdejo pri letalskih družbah in v hotelih, kajti povsod imajo moški prednost. Poslovne ženske so lahko uspešne samo v spremstvu moških. Prav zato so v Londonu organizirale pravcati upor. Ustanovile so klub The Business Woman's Travel. Le-ta zbira pritožbe, poizvedbe in sramoti poslovnim ženam nenaklonjena podjetja. Na črni listi so se že znašla nekatera hotelska podjetja. Nasprotno pa se mnoga podjetja že zavedajo pomembnosti in enakopravnosti žensk tudi v poslovnem življenju. Zato jim namenjuje posebne sobe z ženskim pohištvom, make-up ogledalom in kukulom na vratih.

Zbral, prevedel
in priredil
Marjan Kralj

45. prvenstvo Iskre v hitropoteznem šahu

V soboto 18. junija 1988 so v Šahovskem domu Iskre v Ljubljani odigrali 45. prvenstvo Iskre v hitropoteznem šahu.

Šahisti so igrali v dveh skupinah in sicer: v prvi skupini šahisti iz delovnih organizacij Iskre, v drugi skupini pa ostali igralci.

Rezultati so bili naslednji:

I. skupina:

1. Mazi, 13,5 točk, 2. Bijelič, 12,5, 3. Zorko, 11, 4. Jerina, 10,5, 5.—7. Sa-

je, Brane Deželak, Ribičič, 8,5, 8. Ribič, 8, 9. Majer, 7,5, 10.—11. Soukal, Špende, 7, 12. Butala, 6,5, 13. Anžur, 4, 14.—15. Gorjup, Grum, 2,5, 16. Rikato, 2 točki.

II. skupina:

1. Jeras, 10 točk 2. Rebernik, 9,5, 3.—5. Rogale, Furlan, 7,5, 6.—7. Vošpernik, Babnik, 7,8. Čopič, 6,9. Kušar, 4,5, 10.—11. Mihelčič, Marjanovič, 3,5, 12. Zrimšek, 3, 13. Marčetič, 1,5 točke.

Pavel Jereb

24. Iskrine letne športne igre Nova Gorica je gostila skoraj 1500 športnic in športnikov Iskre

Predsednik PO SOZD Iskra Franc Šifkovič je na otvoritveni slovesnosti pozdravil vse športnike in športnice.

Otvoritveno slovesnost so popestrile tudi novogoriške mažoretke.

Manifestacija športa in prijateljstva, čudovito vzdušje, vreme, da si lepšega ne bi mogli želeli, skoraj 1500 nastopajočih, izredno fer boji na športnih igriščih, devet športnih panog in — vsi zadovoljni, to bi bil najkrajši možen »raport« iz letošnjih res izredno uspešnih 24. športnih iger naše SOZD Iskre, ki so bile v soboto, 25. in v nedeljo, 26. junija v novogoriškem športnem parku.

STATISTIKA: odgovorni v SOZD Iskra so že leta 1965 sklenili, naj bi se delavke in delavci Iskre pomerili tudi na športnih igriščih. Takrat, pred 24. leti so bile prve športne igre v Kranju, ki je bil nato gostitelj Iskrinih športnic in športnikov še trikrat. Igre pa so bile v naslednjih letih še v Ljubljani, Zagrebu, Trbovljah, Novem mestu, Sentjerneju, Škofji Loki, Celju, Vrhniki, Semiču in Novi Gorici. Letos že petič v tem obmejnem mestu, ki tako zavzema med mesti-gostitelji 1. mesto.

NOVA GORICA PRIPRAVLJENA. V mestu cvetja in mladosti je bilo že v petek vse nared za pričetek najmnogičnejšega letnega srečanja delavk in delavcev Iskre, željnih športa in rekreacije ter navezovanja novih vezi prijateljstva. To popoldne so se že pričeli prvi boji v kegljanju.

ZADNJI SESTANEK: Vsi, ki so pripravljali to zahtevno prireditev in športni referenti iz skoraj vseh DO, so se zbrali na zadnjem sestanku v petek popoldne in se dokončno dogovorili še o zadnjih podrobnostih. Najpomembnejša ugotovitev je bila vsekakor to, da je vse nared za pričetek iger.

SOBOTA OB DEVETIH. Uradni pričetek 24. letnih športnih iger SOZD Iskra. Na zeleni travnati

(Iz 24. Iskrinih letnih športnih iger poročamo na straneh od 13. do 19.)

Informacijska služba je delovala brezhibno.

površini je bilo živahno, za transparenti: Telematika, Avtoelektrika, Kondenzatorji, Elementi, Rotomatika, Videomatika itd. pa pisana družina nastopajočih. Prišli so iz 23. delovnih organizacij. Nasproti njih pa Avguštin Ciuha, predsednik sindikata SOZD Iskra, Franc Šifkovič, predsednik PO SOZD Iskra, Miloš Vodopivec, predsednik sindikata Avtoelektrike in Robert Žerjal, glavni direktor Avtoelektrike, sicer pa predsednik organizacijskega odbora letošnjih iger. Potem, ko so športnice in športnike prisrčno pozdravili, je Robert Žerjal po prisrčni dobrodošlici uradno odprl iger.

ŠOBOTA OB DESETIH: Pričetek tekmovalj v malem nogometu, odbojki, košarki, streljanju, namiznem tenisu, balinanju in nadaljevanju kegljanja.

ZANIMIVOST. Prvič letos je bila uvedena nova panoga — atletika. Presenetljivo veliko število nastopajočih je privabila, kar je vzrok več, da bo tudi ta panoga postala tradicionalna. Ženske so se pomerile v skoku v daljino, metu krogle, teku na 100 in 800 metrov, moški pa v skoku v daljino, metu krogle ter teku na 100 in 1500 metrov.

ŠOBOTA OB 10,39 PRVA POŠKODBA. Še nekaj je izredno razveseljivo: na športnih igrah je bilo zelo malo poškodb. Prva se je zgodila nekaj pred enajsto uro, ko je moral tekmovalček pomoč zaradi počene arkade. Sicer pa sta skrbeli za poškodovance neumorni Miloška in Astrid in ambulantne Avtoelektrike, ki sta hitro in tekoče vse »zacementirali« in svoje delo opravili v zadovoljstvo vseh tistih, ki so pomoč potrebovali.

ZABAVA. Tudi te ni manjkalo, vrhunec pa je bil gotovo v soboto v novogoriškem hotelu Sabotin, kjer je bilo na zabavno-spoznavno-prijateljskem večeru ob živi glasbi lepih trenutkov na pretek. Nekateri pa so zabavo »prenesli« v Dom Mitje Gorjupa, kjer je bilo

za večino nastopajočih organizirano prenočišče.

NEDELJA OB DEVETIH: Pričeli so se finalni obračuni, ki so trajali do dvanajste ure, ko so zadnji končali z boji balinarji. Sledila je »selitev« spet v hotel Sabotin, kjer je bilo okrepcilo in seveda napovedana razglasitev rezultatov.

KRIKA: Zaslužili so jo vsi tisti, ki so v roku prijavili ekipe, le-teh pa v soboto na tekmovalje ni bilo. Odveč je poudarjati, kakšno zmedo prinese taka neresnost v samo tekmovalje in seveda tudi organizatorjem.

RAZGLASITEV: Veličasten je bil pogled na letni vrt hoteia Sabotin, kjer je bilo ob disko glasbi živo, kot že dolgo ne. Nekaj pred petnajsto uro je glasba utihnila, saj se je pred mikrofonom pojavil Avguštin Ciuha, predsednik sin-

dikata SOZD Iskra, ki je vse zbrane pozdravil in čestital ter pohvalil organizatorje iz novogoriške Avtoelektrike in Invest servisa za odlično organizacijo in izvedbo iger. Na račun organizatorjev je sledil močan aplavz. Pavle Gantar, svetovalec predsednika PO SOZD Iskra se je v imenu vodstva SOZD Iskra zahvalil vsem nastopajočim in organizatorjem in poudaril, da so tudi športne igre ena izmed najlepših vezi Iskrinih delavcev. Sledila je podelitev medalj posameznikom in pokalov za najboljše tri delovne organizacije v skupni razvrstitvi.

POSEBNA PRIZNANJA: Še pred tem pa smo bili priča izredno lepemu dogodku. Prvič letos so bili nagajeni s priznanji za dolgoletno delo v športu in rekreaciji Cvetka Ograjenšek, Marko Banovec, Franc Steržaj in Janko Šilar. Čestitamo! Priznanje z nagrado za dolgoletno delo je prejel Andrej Pecher. Čestitamo! Za 24-letno aktivno delo pa je bil nagrajen tudi neumorni Marjan Brezar — Mači. Čestitamo!

SLOVO: Prišel je čas odhoda iz malega mesta, 24. letne igre so bile končane. Slovo od novogoriških gostiteljev, organizatorjev in pokroviteljev Iskre Avtoelektrike je bilo neizbežno, zato pa toliko bolj prisrčno in napolnjeno z željo: še se bomo srečali. Hvala vsem, ki ste prišli v Novo Gorico!

IZJAVE: MARA TODORIČ, Elektrovezve. Na igrah sem bila že večkrat, od vseh doslej pa so bile najlepše te — novogoriške. Čestitam organizatorjem!

ROBI NOVAK, ERO. Prvič sem v Novi Gorici, zelo lepo in čisto mesto. Vse v cvetju in zelenju. Na račun iger pa imam le eno besedo — super.

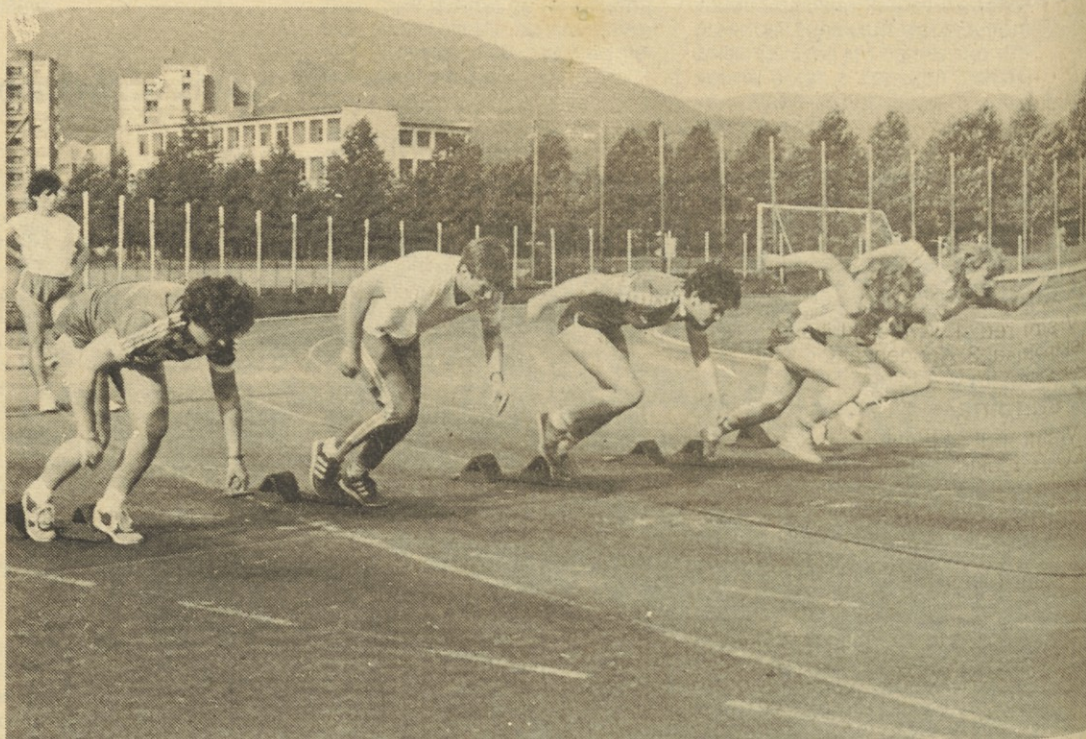
SONJA VIDMAR, Kondenzatorji. Prijazni ljudje, super organizacija iger in hvala organizatorjem za dva prečudovita dneva v Novi Gorici.

EMA RIZVANOVIČ, Iskra Commerce. Letošnje igre so bile v primerjavi z lanskimi v Beli Krajini pravo nasprotje v pozitivnem smislu. Solidna namestitve, odlična hrana, vsa tekmovanja na enem mestu, odlična organizacija — vse to in pa doživeti lepi trenutki v lepem mestu ostanejo človeku še dolgo v spominu.

ŽARKO ŽBÓGAR, Kondenzatorji. Vse je bilo v redu, le na sodniške odločitve imam pripombe. Igral sem odbojko pod strogimi sodniškimi kriteriji. Premalo so se zavedali, da so to športne igre delavcev Iskre in da je v ospredju prijateljsko srečanje, na pa profesionalni nastop ne vem kakšnih ekip svetovnega slovesa.

TATJANA GARTNER, Meharnizmi Lipica. Nobene pripombe nimam, saj je vse potekalo na profesionalni ravni. Res, Novogoričani znajo pripraviti vse o. k. Tudi Nova Gorica je tako lepa, da bi ostala kar tu, če bi dobila kakšnega Novogoričana, ki bi bil tako lep, kot so lepe novogoriške vrtnice.

PETER DEČMAN, CEO. Udeleženelec športnih iger sem letos že petič, tako profesionalnega pristopa pri organizaciji pa še ni-

Prvič letos je bila na sporedu iger tudi atletika.

sem doživel. In prav je tako, šport nas združuje, zato apeliram na tiste DO, kjer nimajo preveč posluha za tovrstno dejavnost, da namenijo športu več pozornosti.

BRANE JANEŽIČ, vodja tekmovanja. Igre ocenjujem kot izredno uspele, saj nismo zabeležili nobene pritožbe, ali morebitnega incidenta. Nekoliko sem razočaran nad udeležbo, oz. nad tistimi, ki so se predhodno prijavili, vendar na igre niso prišli. Pohvaliti pa moram organizacijski odbor ter domačine, zagnane športne delavce iz Avtoelektrike, ki so se odlično izkazali na vseh področjih, posebej pa pri tehnični izvedbi iger.

Končni vrstni red:

1. AVTOELEKTRIKA
2. KIBERNETIKA
3. IC-ISE-ZORIN
4. ELEKTROZVEZE
5. ELEKTRONIKA
6. ELEMENTI
7. VIDEOMATIKA
8. CEO
9. KONDENZATORJI
10. ERO
11. TELEMATIKA
12. ELEKTROMOTORJI
13. ROTOMATIKA

KOŠARKA — moški

I. skupina

Vrstni red: 1. Avtomatika, 2.

Elektromotorji, 3. Elementi.

II. skupina

Vrstni red: 1. Kibernetika, 2. Videomatika.

III. skupina

Vrstni red: 1. Telematika, 2. Kondenzatorji, 3. Elektrozveze.

IV. skupina

Vrstni red: 1. IC-ISE-ZORIN, 2. CEO, 3. Rotomatika, 4. Avtoelektrika

Polfinale:

Avtomatika : Telematika

41 : 24

Kibernetika : IC-ISE-ZORIN

28 : 23

Finale

za 3. mesto:

Telematika : IC-ISE-ZORIN

59 : 36

za 1. mesto:

Avtomatika : Kibernetika

47 : 41

Končni vrstni red:

1. AVTOMATIKA
2. KIBERNETIKA
3. TELEMATIKA
4. IC-ISE-ZORIN
5. ELEKTROMOTORJI
6. VIDEOMATIKA
7. KONDENZATORJI
8. CEO
9. ELEMENTI
10. ELEKTROZVEZE
11. ROTOMATIKA
12. AVTOELEKTRIKA

Ekipni končni vrstni red

1. KIBERNETIKA	1200
2. AVTOELEKTRIKA	1190
3. TELEMATIKA	1085
4. IC-ISE-ZORIN	1050
5. ELEKTROZVEZE	960
6. ELEMENTI	855
7. KONDENZATORJI	825
8. ELEKTROMOTORJI	800
9. VIDEOMATIKA	665
10. AVTOMATIKA	660
11. ERO	520
12. CEO	365
13. ELEKTRONIKA	345
14. ROTOMATIKA	255
15. DELTA	215
16. IKM	35
17. ELEKTROAKUSTIKA	-215
18. ANTENE	-365 točk.

Odbojarska ekipa iz Avtoelektrike je osvojila 1. mesto.

MALI NOGOMET

I. skupina

Vrstni red: 1. IC-ISE-ZORIN, 2. Videomatika, 3. Telematika.

II. skupina

Vrstni red: 1. Kibernetika, 2. Elementi, 3. ERO, 4. Rotomatika.

III. skupina

Vrstni red: 1. Avtoelektrika, 2. Elektronika, 3. Kondenzatorji.

IV. skupina

Vrstni red: 1. Elektrozveze, 2. CEO, 3. Elektromotorji.

Polfinale

IC-ISE-ZORIN : Avtoelektrika

1 : 3

Kibernetika : Elektrozveze

1 : 0

Finale

za 3. mesto:

IC-ISE-ZORIN : Elektrozveze

5 : 3

za 1. mesto:

Avtoelektrika : Kibernetika

3 : 0

V finalu v malem nogometu sta se pomerili ekipi iz Avtoelektrike in Kibernetike. Slavili so domačini s 3 : 0.

ODBOJKA — moški

I. skupina

Vrstni red: 1. Kibernetika, 2. Elementi.

II. skupina

Vrstni red: 1. Telematika, 2. Delta, 3. Videomatika.

III. skupina

Vrstni red: 1. Avtoelektrika, 2. IC-ISE-ZORIN, 3. Elektrozveze.

IV. skupina

Vrstni red: 1. ERO, 2. Kondenzatorji, 3. CEO.

Polfinale

Kibernetika : Avtoelektrika

Telematika : ERO

2 : 0

2 : 0

9. VIDEOMATIKA
10. ELEKTROZVEZE
11. CEO

ODBOJKA — ženske

I. skupina

Vrstni red: 1. Avtoelektrika, 2. Elektrozveze, 3. Kibernetika.

II. skupina

Vrstni red: 1. Avtomatika, 2. Elektromotorji, 3. Delta.

III. skupina

Vrstni red: 1. IC-ISE-ZORIN, 2. Telematika, 3. Elementi.

Finale

— za prvo do tretjega mesta:

Avtoelektrika : IC-ISE-ZORIN

2 : 0

Košarkarji Avtomatike so osvojili najvišjo lovoriko.

Finale

za 3. mesto:

Avtoelektrika : ERO

2 : 0

za 1. mesto:

Kibernetika : Telematika

2 : 0

Avtomatika : IC-ISE-ZORIN

2 : 0

Avtomatika : Avtoelektrika

0 : 2

Končni vrstni red:

1. KIBERNETIKA
2. TELEMATIKA
3. AVTOELEKTRIKA
4. ERO
5. ELEMENTI
6. DELTA
7. IC-ISE-ZORIN
8. KONDENZATORJI

Končni vrstni red:

1. AVTOELEKTRIKA
2. AVTOMATIKA
3. IC-ISE-ZORIN
4. ELEKTROZVEZE
5. ELEKTROMOTORJI
6. TELEMATIKA
7. KIBERNETIKA
8. DELTA
9. ELEMENTI

Zmagovalec v skoku v daljino je bil s 640 cm Dušan Bobič iz Telematike.

KEGLJANJE — moški ekipno

1. IC-ISE-ZORIN	2473
2. AVTOMATIKA	2453
3. ELEKTROZVEZE	2451
4. TELEMATIKA	2383
5. AVTOELEKTRIKA	2380
6. ELEMENTI	2368
7. KONDENZATORJI	2367
8. KIBERNETIKA	2357
9. ELEKTROMOTORJI	2325
10. CEO	2243
11. ERO	2230
12. VIDEOMATIKA	2196
13. ELEKTRONIKA	2167
14. ROTOMATIKA	1670 kegljev

Stane Sajovic iz semiških Kondenzatorjev je sunil kroglo 12,14 m daleč in prepričljivo osvojil 1. mesto.

Finalno tekmo v odbojki sta odigrali ekipe Kibernetike in Telematike.

Moški posamezniki: 1. ČESEN TE, 452 kegljev, 2. STARIČ EZ, 450, 3. KOŠMRLJ KE, 448, 4. VENGUST VI, 446, 5. ZALOKAR KI, 437, 6. BENEDIK KI, 435, 7. BLAŽIČ AV, 434, 8. HUTAR KO, 423, 9. PUC AE, 421, 10. ŠIMEC KO, 421, 11. JUVANČIČ EM, 12. ŠTRBENK TE, 13. FIŠER, 14. PIPAN, oba KE, 15. PORENTA EZ, 16. PERŠOLJA AE, 17. ZEM-LJIČ ERO, 18. MOJŠKERČ CEO, 19. PENKO AV, 20. STRŽAJ KE, 21. MAGISTER EZ, 22. PRELO-GAR IEZE, 23. SLUGA EZ, 24. JAMŠEK AV, 25. ROJŠEK EZ, 26. KRESE IEZE, 27. ŠMID EM, 28. JAPELJ AV, 29. GIANINI AV, 30. ŠALAMUN CEO, 31. TAN-ŠEK IEZE, 32. DRGANJAC KO, 33. BILODJERIČ AV, 34. NA-GLIČ KE, 35. OBLAK AE, 36. ŠUŠTERŠIČ ERO, 37. ŠEMRL TE, 38. MODIČ KE, 39. SILIČ AE, 40. ŠPRAJČAR KO, 41. BREZAR TE, 42. IZGORŠEK IEZE, 43. GASER EM, 44. POTOČNIK KI, 45. PREZELJ EM, 46. KOVAČ EL, 47. ŠARLAN IEZE, 48. BAR-TOLOVIČ CEO, 49. MRAK AE, 50. LAVRIČ IEZE, 51. ZDEŠAR EL, 52. MOČNIK AE, 53. VIDIČ VI, 54. KOŠMELJ EM, 55. RO-PR ET KI, 56. BURJAK EL, 57. ŠTIRN, 58. KRIŽNAR oba ERO, 59. ŠPRAJČER KO, 60. KLA-DNIK CEO, 61. OFAK VI, 62. GLA-VAČ KI, 63. ČERNIVEC, 64. GAŠPERŠIČ oba TE, 65. PAJN-TAR RO, 66. PUNGERČAR EZ, 67. ŽELJKO KO, 68. HITI VI, 69. KOGOVŠEK EL, 70. JERAJ KI, 71. KEMPERLE EM, 72. FER-FOLJA CEO, 73. ŽEROVNIK VI, 74. JAZBEC EL, 75. PODJED, 76. KUJAR oba ERO, 77. PE-TERCA CEO, 78. LOGAR EL, 79. OBLAK RO, 80. AVBELJ VI, 81. BEVK, 82. ČERV, 83. BIZJAK, 84. LIKAR vsi RO.

IV. KEGLJANJE — ženske

Kegljanje ženske ekipe:

1. AVTOMATIKA	1510
2. AVTOELEKTRIKA	1466
3. KONDENZATORJI	1446
4. IC-ISE-ZORIN	1378
5. ELEKTRONIKA	1298
6. ELEKTROZVEZE	1297
7. ERO	1289
8. KIBERNETIKA	1265
9. ELEKTROMOTORJI	1236
10. ELEMENTI	1214
11. TELEMATIKA	1134
12. VIDEOMATIKA	803 kegljev

Ženske posamezniki:

1. KOGOJ 339, kegljev, 2. PIRNAR obe AE, 394, 3. CENIČ AV, 393, 4. KERN ERO, 384, 5. ČOŽ AV, 382, 6. VOLK KE, 381, 7. DALMACIJA AV, 378, 8. TE-SARI KO, 378, 9. JURAS KE, 374, 10. TRPIN KO, 374, 11. KRVINA EL, 12. VIDMAR KO, 13. RIFELJ AV, 14. MATJAŠIČ KI, 15. LU-KEŠ EZ, 16. KEREP IEZE, 17. JENKO EZ, 18. KOŠAK VI, 19. TERČIČ AE, 20. ZUPANČIČ AE, 21. MARKA AE, 22. VIDIČ, 23. ŽNIDAR obe KI, 24. VRABER KE, 25. BLATNIK KO, 26. POLAK TE, 27. VRHOVEC EL, 28. BENE-DIČIČ EM, 29. SODEC EZ, 30. HAJDINJAK, 31. ŠRAJ obe EM, 32. KOLARIČ, 33. ŠTUPAR, 34. ERŽEN vse ERO, 35. KRAJNC, Rozman KE, 36. Oven IEZE, 37. MOŽINA EM, 38. VUČKO, 39. JAŠAREVIČ obe IEZE, 40. ŠTER-BENIK TE, 41. GRUJATOVIČ EZ, 42. PAGON TE, 43. JANŠA, Ver-bič EL, 44. KRIVEC TE, 45. TO-PLIŠEK KI, 46. BAUDAŠ, 47. CI-NALIČ obe VI.

STRELJANJE — moški ekipno

1. AVTOELEKTRIKA	722
2. KONDENZATORJI	696
3. TELEMATIKA	694
4. ROTOMATIKA	677
5. KIBERNETIKA	677
6. DELTA	671
7. ERO	662
8. IC-ISE-ZORIN	596
9. ELEKTROZVEZE	578
10. CEO	557
11. ELEKTROMOTORJI	552
12. VIDEOMATIKA	506
13. ANTENE	498
14. IKM	350
15. ELEMENTI	309 krogov

Moški posamezniki:

1. OŽBOLT AE, 187 krogov, 2. IVANETIČ KO, 186, 3. MALO-VRH Delta, 183, 4. PIRIH RO, 182, 5. FORTUNAT AE, 180, 6. HANČIČ TE, 179, 7. RETELJ KI, 179, 8. BOJANIČ Delta, 178, 9. SOVDAT AE, 178, 10. STRNIŠA TE, 178, 11. KANTE AE, 12.

MOŽINA EM, 13. NAGLIČ, 14. PRETNAR, oba ERO, 15. UMNIK TE, 16. PETROVIČ KO, 17. JA-NEŽIČ KE, 18. PAVLOVIČ KO, 19. BAJT AE, 20. HAFNER KI, 21. MIKUŽ RO, 22. STONIČ KO, 23. ZUPANČIČ KI, 24. FRELH Delta, 25. PAVŠIČ RO, 26. ŠKOBERNE KE, 27. FOJKAR ERO, 28. STE-NOVEC TE, 29. MOLICHNIK CEO, 30. ŠTRAVS RO, 31. VORONOV EZ, 32. OVSENEK KI, 33. POD-GORŠEK EZ, 34. VOVKO IEZE, 35. RAKOVEC EM, 36. POVH IEZE, 37. KOSEDNAR CEO, 38. RUPNIK AN, 39. ŠMID ERO, 40. KORDIŠ Delta, 41. PERŠIN EZ, 42. BRADEŠKO VI, 43. PAUNO-VIČ KE, 44. MLINAR CEO, 45. BEZEK IKM, 46. LISEC VI, 47. MODIČ KE, 48. GRUM EZ, 49. ZUPANČIČ VI, 50. GABROV-ŠEK, 51. PETKOVŠEK oba AN, 52. KUNC IKM, 53. PREZOLJ EM, 54. BOŽIČ CEO, 55. KROM-PIČ AN, 56. SKUKAN EZ, 57. TANKO VI, 58. KEMPERLE EM, 59. RAZPOTNIK IKM.

STRELJANJE

— ženske ekipno

1. AVTOMATIKA	477
2. KONDENZATORJI	475
3. ERO	474
4. AVTOELEKTRIKA	468
5. ELEKTROMOTORJI	459
6. TELEMATIKA	441
7. ELEMENTI	437
8. KIBERNETIKA	393
9. ELEKTROZVEZE	336
10. IC-ISE-ZORIN	317
11. ANTENE	202 krogov

Ženske posamezniki:

1. MUROVEC AE, 175, 2. LO-VRENIČ TE, 172, 3. GALE AV, 171, 4. OBLEŠČAK ERO, 165, 5. RAVH KO, 165, 6. FAJFAR EM, 163, 7. MALOVRH TE, 160, 8. MILAVEC KO, 159, 9. SREBRN-JAK IEZE, 159, 10. KOZLEVČAR AV, 157, 11. JOVIČ EM, 12. DO-LINAR ERO, 13. BIRSA AE, 14. ROZMAN KI, 15. MARN ERO, 16. ČEROVAC KO, 17. PODGOR-ŠEK AV, 18. VOLČIČ KE, 19. JERMAN IEZE, 20. LUKES EZ, 21. BAŠA AE, 22. VIDIČ EM, 23. BOGATAJ KI, 24. FORTIČ IEZE, 25. GOLJEVŠČEK AE, 26. GROM Antene, 27. FEJST KE, 28. PLANINŠEK TE, 29. HAF-NER KI, 30. GRUJAKOVIČ EZ, 31. ŽAGAR KE, 32. TOZON, 33. SODEC oba EZ, 34. Petkovšek Antene, 35. VRATNIK KE, 36. KAKŠA Atene.

NAMIZNI TENIS — moški

I. skupina

Vrstni red: 1. Avtomatika, 2. Ro-tomatika, 3. Kondenzatorji, 4. Elementi.

V odbojki smo videli izredno lepe boje.

II. skupina

Vrstni red: 1. Avtoelektrika, 2. Videomatika

III. skupina

Vrstni red: 1. Kibernetika, 2. IC-ISE-ZORIN, 3. Elektromotorji, 4. Elektroakustika.

IV. skupina

Vrstni red: 1. Elektrozeve, 2. Telematika, 3. CEO, 4. ERO.

Polfinale:

Avtomatika : Kibernetika 3 : 5
Avtoelektrika : Elektrozeve 3 : 5

Finale

— za 3. mesto:
Avtomatika : Avtoelektrika 5 : 2
za 1. mesto:
Kibernetika : Elektrozeve 5 : 1

Končni vrstni red:

1. KIBERNETIKA
2. ELEKTROZEVE
3. AVTOMATIKA
4. AVTOELEKTRIKA
5. IC-ISE-ZORIN
6. TELEMATIKA
7. ROTOMATIKA
8. VIDEOMATIKA
9. ELEKTROMOTORJI
10. CEO
11. KONDENZATORJI
12. ELEKTROAKUSTIKA
13. ERO
14. ELEMENTI

Moški posamezno:

1. RAMOVŽ KI, 2. SMREKAR AV, 3. NOVAK, 4. VIDIC oba KI, 5. MARKIČ TE, 6. NOVINC EZ, 7. JOVIČEVIČ KE, 8. BAŽATO AE, 9. KAVČIČ, 10. FAJDIGA oba KE, 11. MEDJA AE, 12. KAŠMAN KI.

NAMIZNI TENIS — ženske

I. skupina

Vrstni red: 1. Kondenzatorji, 2. Avtoelektrika, 3. IC-ISE-ZORIN.

Poškodba je bilo zelo malo, tekmovalcu na našem posnetku pa je uspešno pomagala sestra Milojka.

II. skupina

Vrstni red: 1. Kibernetika, 2. Elektromotorji, 3. Videomatika.

III. skupina

Vrstni red: 1. Elementi, 2. Telematika, 3. Elektrozeve.

Finale — za prvo do tretjega mesta:

Kondenzatorji : Elementi 3 : 0
Kibernetika : Elementi 3 : 0
Kibernetika : Kondenzatorji 3 : 0

Končni vrstni red:

1. KIBERNETIKA
2. KONDENZATORJI
3. ELEMENTI
4. ELEKTROMOTORJI
5. AVTOELEKTRIKA
6. TELEMATIKA
7. VIDEOMATIKA
8. IC-ISE-ZORIN
9. ELEKTROZEVE

Ženske posamezno:

1. ZOREC, 2. PLUT, obe KO, 3. ČERNE, 4. KOGLOT, 5. ORTAR vse AE.

BALINANJE

I. skupina

Vrstni red: 1. CEO, 2. Elektronika, 3. Telematika, 4. IC-ISE-ZORIN.

II. skupina

Vrstni red: 1. Videomatika, 2. Elementi.

III. skupina

Vrstni red: 1. Kibernetika, 2. Rotomatika, 3. ERO.

IV. skupina

Vrstni red: 1. Elektromotorji, 2. Avtomatika, 3. Avtoelektrika, 4. Elektrozeve.

Četrfinale

I. skupina

Vrstni red: 1. CEO, 2. Avtomatika, 3. Videomatika, 4. Rotomatika.

II. skupina

Vrstni red: 1. Kibernetika, 2. Elektronika, 3. Elementi, 4. Elektromotorji.

Polfinale:

CEO : Elektronika 13 : 4
Avtomatika : Kibernetika 13 : 1

Finale:

za 3. mesto:
Elektronika : Kibernetika 1 : 13
za 1. mesto:
CEO : Avtomatika 1 : 13

Končni vrstni red:

1. AVTOMATIKA
2. CEO
3. KIBERNETIKA
4. ELEKTRONIKA
5. ELEMENTI
6. ROTOMATIKA
7. VIDEOATOMATIKA
8. ELEKTROMOTORJI
9. TELEMATIKA
10. AVTOELEKTRIKA
11. ELEKTROZVEZE
12. IC-ISE-ZORIN
13. ERO

ŠAH

Končni vrstni red: 1. IC-ISE-ZORIN 31, 2. AVTOELEKTRIKA 29, 3. ERO 27 1/2, 4. TELEMATIKA 26 1/2, 5. AVTOMATIKA 25 1/2, 6. ELEMENTI 24, 7. KIBERNETIKA 19 1/2, 8. VIDEOATOMATIKA 16 1/2, 9. ELEKTROZVEZE 12 1/2, 10. KONDENZATORJI 5 1/2, 11. ELEKTROMOTORJI 2 1/2 točk.

ATLETIKA — moški

Skok v daljino

1. BOBIČ TE, 640 cm, 2. HIŽAR EZ, 600 cm, 3. TOMINEC AE, 587 cm, 4. KRČ ERO, 585 cm, 5. KOČEVAR KO, 584 cm, 6. MLAKAR, 582 cm, 7. JAKŠE oba IEZE, 552, 8. JAZBEC EL, 546 cm, 9. ARLEŠIČ VI, 545 cm, 10. KEMPERLE EM, 544 cm, 11. KONČAR KI, 12. PINTER EM, 13. KOGEJ KI, 14. KAVČIČ Antene, 15. ZDEŠAR EL, 16. CENČIČ EM, 17. ŠKRINJAR KO, 18. PAPEŽ EZ, 19. SEJE KO, 20. KRAVOS AE, 21. BAJC CEO, 22. TERZIEV KI, 23. PRISTAVEC Antene, 24. TOMINEC AE, 25. PAVLIN KE;

Met krogle

1. SOJOVIC KO, 12,14 m, 2. PLANINŠEK AE, 11,38 m, 3. ČVETKOVIČ TE, 11,12 m, 4. ČOP EZ, 10,83 m, 5. ZIHERL TE, 10,82 m, 6. VOZEL ERO, 10,44 m, 7. JENKO CEO, 10,42 m, 8. BENEDETIČ EM, 10,24 m, 9. GRMEK EZ, 10,22 m, 10. TOMINEC AE, 10,12 m, 11. RUPNIK EM, 12, JAKŠA KO, 13. ŠTALEC EM, 13. HIŽAR EZ, 15. GOLOB IEZE, 16. KARNIČAR KI, 17. MIHALJ AE, 18. PERČIČ KI, 19. FRANKO KO, 20. FORŠEK KE, 21. ŠTREKELJ, 22. IVANUŠA oba VI, 23. BAVOLEK KI, 24. KAMNIKAR VI, 25. FIŠER, 26. PEČER oba KE;

Tek — 100 m

1. BOBIČ TE, 11,1, 2. RAVNIKAR ERO, 11,4, 3. MLAKAR IEZE, 11,7, 4. KEMPERLE EM, 11,9, 4. KRSTIČ, 11,9, 6. KONČAR oba KI, 12,0, 6. KAMBIČ KO, 12,0, 8. KRT ERO, 12,1, 9. SAJE KO, 12,2, 10. OSTROVRŠNIK

Poglejte na posnetek, tako prisrčno veseli so bili prvega mesta Iskraši in Iskrašice iz krajske Kibernetike.

EZ, 12,3, 11. MIKLAVČIČ KI, 11. BARIČ IEZE, 13. GRMEK EZ, 14. ADLEŠIČ VI, 14. OCEPEK EZ, 16. ARH KI, 16. PINTAR EM, 18. BAJC CEO, 18. KRAVOS AE, 20. LAZICANI EZ, 21. NEMEC; 22. KOCJANČIČ oba AE;

Tek — 1500 m

1. RUS KI, 4:20,7, 2. LEGAC TE, 4:21,2, 3. VOGRIČ AE, 4:23,3, 4. BUČAR IEZE, 4:27,7, 5. PETKOVŠEK Antene, 4:34,08, 6. CENČIČ, 4:36,8, 7. PIRIH oba EM, 4:43,1, 8. ŽUGEC KI, 4:45,0, 9. ŠRAJ EM, 4:48,0, 10. STOLIČ, 4:50,0, 11. BUKUDUR oba AE, 12. DOVŽAN ERO, 13. POTREBUJEŠ EL, 14. NADIŠAR TE, 15. DIHELJBERGER KO, 16. BAJC CEO, 17. JAZBEC EL, 18. HIŽAR EZ, 19. KOČEVAR KO, 20. KRSTIČ KI, 21. KOČEVAR KO;

Končni vrstni red:

1. KIBERNETIKA
2. TELEMATIKA
3. AVTOELEKTRIKA
4. ELEMENTI
5. ANTENE
6. ELEKTROMOTORJI
7. ERO
8. ELEKTRONIKA
9. KONDENZATORJI
10. CEO
11. ELEKTROZVEZE
12. VIDEOATOMATIKA
13. IC-ISE-ZORIN

ATLETIKA — ženske

Skok v daljino

1. NOVAK TE, 471 cm, 2. RIBNIKAR KI, 405 cm, 3. BAVDAŠ

AE, 397 cm, 4. ŠTUNAR KI, 385 cm, 5. TARFILA EM, 383 cm, 6. MATUČ AE 380 cm, 7. MOŽINA EM, 370 cm, 8. HRIB KE, 348 cm, 9. REBERNIK ERO, 333 cm, 10. GORTNAR EM, 310 cm, 11. SMOLE KE, 308 cm, 11. TOBIJAS AE, 308 cm;

Met krogle

1. GARTNER EM, 8,60 m, 2. NOVAK TE, 8,47 m, 3. LEBAN AE, 8,39 m, 4. BENEDETIČ EM, 8,22 m, 5. TIČAR TE, 7,95 m, 6. ŠOKELJ AE, 7,13 m, 7. SMOLE KE 6,88 m, 8. POŠČIČ 6,74 m, 9. TODORIČ obe EZ, 6,51 m, 10. KOGLOT AE, 6,40 m, 11. HRIB 6,33 m, 12. MATOH obe KE, 6,00 m;

Tek — 100 m

1. NOVAK TE, 13,30, 2. PEČER CEO, 14,45, 3. ŠTULAR 14,79, 4. RIBNIKAR obe KI, 15,27, 5. STANIČ EZ, 15,31, 6. RIBERNIK ERO, 15,41, 7. PAGON TE, 15,61, 8. GORJAN AE,

15,78, 9. HRIB KE, 16,04, 10. GORTNAR EM, 16,33, 11. MOŽINA EM, 12. MATOH IC-ISE-ZORIN, 13. TOBIJAS AE, 14. SMOLE KE, 15. KOMAC AE;

Tek — 800 m

1. ERZETIČ TE, 2:38,2, 2. PEČER CEO, 2:47,6, 3. KALAN, 2:50,9, 4. KNIFIC obe KI, 3:17,8, 5. BARIČ, 3:33,2, 6. ŠULIGOJ obe AE, 3:46,0.

Končni vrstni red:

1. TELEMATIKA
2. KIBERNETIKA
3. AVTOELEKTRIKA
4. ELEKTROMOTORJI
5. IC-ISE-ZORIN
6. ERO
7. CEO
8. ELEKTROZVEZE

*S športnih iger
je poročal
Marko Rakušček*

LEGENDA

CEO — Center za elektrooptiko, IEZE — Elementi, KO — Kondenzatorji Semič, AV — Avtomatika, AE — Avtoelektrika, KE — kombinirana ekipa Iskre Commerce, Invest servisa in ZORIN, RO — Rotomatika, KI — Kibernetika, TE — Telematika, VI — Videomatika, EL — Elektronika Horjul, EZ — Elektrozeve, ERO — Električna ročna orodja, EM — Elektromotorji, IKM — Institut za kakovost in meritve, Delta — Iskra Delta, AN — Atene Vrhnika.

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željeznov

**Naš sogovornik
Vladimir Logar**

O činiteljih, ki zavirajo hitrejši razvoj proizvodnih sil

V nadaljevanju svoje razprave na X. kongresu ZKJ, ki je bil od 27. do 31. maja 1974, v Beogradu je naš sogovornik nadaljeval in takole zaključil svojo razpravo:

Teko priprave za proglasitev leta 1975 za leto tehničnih inovacij in zaščitite pravice industrijske lastnine. Cilj tega predloga je, da bi se vse subjektivne sile angažirale za odpravljanje pasivnosti in za ustvarjanje pogojev za delo na področju inventivne dejavnosti, kakor tudi zato, da bomo v naslednjih letih vzbudili proces zmanjševanja tehnološke razlike med nami in industrijsko razvitimi deželami.

Na vseh ravneh in v vseh strukturah združenega dela mora biti poznan pomen in vrednost celotne inventivne dejavnosti za razvoj proizvodnih sil naše samoupravne družbe. Čakati na spontan razvoj inventivne dejavnosti, brez angažiranja progresivnih subjektivnih sil je iluzorno, zaradi česar je potrebno, da zveza komunistov s svojo družbeno avtoriteto da pobudo za razprave o inventivni problematiki med svojim članstvom, ki bi moralo naprej prek družbeno-političnih organizacij (sindikat, gospodarska zbornica, univerza) vplivati na uresničevanje tu sprejetih sklepov s tega področja, v organizacijah združenega dela. Nujno potrebno bi bilo, da bi CK ZKJ eno izmed svojih sej posvetil izključno vprašanju razvoja proizvodnih sil, predvsem z aspekta inventivne dejavnosti v naši družbi.

3. — Tretje področje, ki naj bi prispevalo k večji storilnosti, s tem pa tudi k stabilizaciji, je standardizacija v najširšem smislu. V dosežanju razvoju je ta dejavnost sicer dosegla določeno stopnjo, toda ni se razvila v tehnično-ekonomski proces, ki je karakterističen za industrijsko razvite dežele. Glavni vzrok tega zaostajanja naše stan-

dardizacije je premajhna družbena pomoč, kajti ta dejavnost doslej niti ni bila omenjena v družbenih programih našega tehnično-ekonomskega razvoja.

Najnovejši dokument »Osnove skupne politike dolgoročnega razvoja SFRJ do l. 1985«, ki je pravkar prišel v javno obravnavo, sicer omenja standardizacijo, toda omejuje se zgolj na »področje tehnologije v kovinski in elektro industriji, a še posebno v tehničnih sistemih, kot so energetika, transport, PTT, itd.«

V nasprotju s tem bi moral tako pomemben dokument, ki opredeljuje desetletno politiko ekonomskega, družbenega in tehničnega razvoja Jugoslavije, veliko bolj poudariti standardizacijo, pomemben činitelj v vseh panogah gospodarstva. Danes si niti ne moremo zamisliti napredka katere koli gospodarske panoge brez urejene standardizacije, ki s svojimi določbami na eni strani bistveno prispeva k racionalni proizvodnji stroškov, a na drugi strani, z določbami o zahtevanih lastnostih izdelka in o metodah njegovega preizkušanja, prispeva k zagotavljanju in k objektivni oceni kakovosti izdelka, kar je nedvomno bistvenega pomena za blagovni promet na domačem in tujih tržiščih.

Zaradi potrebe po večjem vključevanju našega gospodarstva v mednarodno delitev dela bi prav ta dokument o politiki dolgoročnega razvoja moral odločati in usmerjati k večjemu vključevanju Jugoslavije v mednarodno standardizacijo in k hitrejšemu razvoju standardizacije na vseh ravneh: na ravni federacije, v posameznih panogah gospodarstva, do interne standardizacije v temeljnih organizacijah združenega dela.

4. — V programih gospodarskega in družbenega razvoja ne smejo izostati predvidene akcije za stalni dvig kakovosti naših izdelkov. V tej smeri je treba nadaljevati z akcijami, začetnimi v nedavno končanem letu kakovosti. Predvsem je treba na področju celotne Jugoslavije razviti sistem ugotavljanja kakovosti, katero terjajo standardi, s tem v zvezi pa tudi uvesti dodeljevanje znakov kvalitete. Ta sistem, kakor tudi kriteriji za ugotavljanje kakovosti, morajo biti enotni na celotnem področju SFRJ, v skladu z načelom enotnega tržišča.

Na drugi strani mora biti sistem ugotavljanja kakovosti in dodeljevanja znakov kakovosti v skladu z mednarodnimi priporočili, da bi dosegli recipročno priznavanje naših atestov in znakov tudi na tujih tržiščih. To bi v znatni meri tudi olajšalo izvoz naših izdelkov.

5. — Še je področje, ki je za razvoj znanosti in tehničnega napredka bistveno važno. To je informacijsko-dokumentacijski sistem. Zaradi nepopolnih informacij o načelnih dosežkih v svetu izgubljammo čas, denar in energijo, ker se pogosto angažiramo na raziskavah problemov, ki so že bili rešeni. Zaradi tega je treba v dolgoročnem programu razvoja neizogibno predvideti izgradnjo modernih informacijskih sistemov, ki bi morali biti re-

gionalno in po panogah optimalno med seboj povezani, da bi lahko dajali stalne in občasne informacije o dosežkih in trendih razvoja v svetu za vsako področje.

Ob koncu bi rad naglasil, da bi vse dejavnosti, kot so: inentivna dejavnost vključevanje v sodobne razvojne procese standardizacija in tipizacija ugotavljanje kakovosti in atestiranja ter informacijsko-dokumentacijski sistemi, morale biti predmet dolgoročnega programa našega razvoja. Menim, da med nami ni nikogar, ki

ne bi priznal, da je samo večja družbena storilnost dela edino učinkovito zdravilo za stabilizacijo našega gospodarstva in ukrep proti inflaciji.

Jugoslavija je na alžirski konferenci neuvrčenih prevzela, skupno z Alžirjo, koordinacijsko vlogo na področju znanstveno-tehničnega napredka in sodelovanja. In pri tem so prav navedene dejavnosti bistvenega pomena, zato jim moramo posvetiti daleč večjo pozornost od dosedanje, ker v nasprotnem primeru, Jugoslavija ne bo mogla zadovoljivo izpolnjevati obveznosti, ki jih je prevzela od neuvrčenih dežel.

Iskra

SOZD Iskra elektrokovinske industrije n. sol. o.

Izobraževalni center Iskre

61000 Ljubljana, Trg revolucije 3

V skladu s programom izobraževanja v Iskri in sklepom področnega kolegija kakovosti SOZD Iskra razpisujemo posebno obliko pospešene izobraževanja za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe po programu:

5. šola področja kakovosti v Iskri

v času:

I. del od 5. 9. do 9. 9. 1988

II. del od 3. 10. do 7. 10. 1988

III. del od 7. 11. do 11. 11. 1988

VSEBINA:

1. Sistem integriranega zagotavljanja kakovosti
2. Tehnike za zagotavljanje kakovosti
3. Regulative in metode za vodenje služb kakovosti

Vsi trije deli tvorijo celoto, zato je nujno, da udeleženci šole obiskujejo redno vse tri dele.

ORGANIZACIJA: Skupne oblike andragskega dela bodo organizirane celodnevno 5 dni v tednu. Po zaključku vsake tematske skupine so predvidene seminarske naloge, zato naj udeleženci predvidijo čas za njihovo izdelavo. Med šolanjem je praviloma potrebna stalna prisotnost in bivanje v hotelu. Udeleženci, ki bodo vse obveznosti iz programa uspešno opravili, bodo prejeli spričevalo o uspešno končanem šolanju, ki bo v skladu s samoupravnim sporazumom osnova za razporejanje na dela in naloge v službah kakovosti.

VODJA PROGRAMA: Lotar-Kozina, dipl. ing.

ČAS IN KRAJ: S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli 5. 9. 1988 ob 9. v Hotelu Transturist v Škofji Loki. Zaključek programa šolanja predvidevamo 11. 11. 1988 ob 14. v hotelu Kompas Ribno.

PRIJAVE: Izpolnjene prijavnice pošljite najpozneje do 15. 8. 1988 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/12. Podrobnejše informacije lahko dobite pri Miši Čehovin tel.: 061/222-212, ali pri vodji področja kakovosti v vaši DO.

Ob smrti moje mame

Ane Radej

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v TOZD Vzdrževanje, posebno Energetike, za izraze sožalja in darovani venec.

Janko Radej

Ob smrti moje drage mame

Ančke Kos

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v programskem področju 350, za izrečeno sožalje in denarno pomoč. Zahvaljujem se sindikatu TOZD TNE za darovano cvetje.

Hčerka Anica Kočevar z družino

Ob smrti mojega očeta

Petra Kopača

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v TOZD Števci za izrečeno sožalje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti

hčerka Fani Mrak z družino

Ob izgubi najinega dragega očeta

Miljenka Klobučarja

se iskreno zahvaljujem sodelavcem »Iskre Kibernetike« Kranj za denarno pomoč, podarjeno cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti

sinova: Peter in Jože Klobučar Iskra Kibernetika Kranj

Ob nenadni izgubi dragega moža in atija

Mirka Gričarja

se zahvaljujem vsem sodelavcem iz TOZD Vzdrževanje za darovano cvetje, denarno pomoč, tolažilne besede in spremstvo na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoča žena Anica s sinom Boštjanom

Ob nenadni izgubi mojega dragega atija

Mirka Gričarja

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem na traku E7 in podsestavu za darovano cvetje, denarno pomoč in tolažilne besede.

Žalujoča hčerka Mojca Kožuh

Ob smrti najine mame

Alojzije Štern

se vsem sodelavkam in sodelavcem TPP-Števci in PSD-RTE-Telematike, najlepše zahvaljujem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti

hčerki Marija Šolar in Metka Kosmač z družino

Ob smrti mojega očeta

Pavleta Štiblja

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam, sodelavcem v umerjevalnici in kontroli TOZD Števci. Hvala vsem ostalim za darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Milka Plestenjak

Ob boleči izgubi mojega dragega moža in očeta

Mirka Udirja

se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam v TOZD Števci — trak E7 za darovano cvetje, denarno pomoč, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoča žena Marija Udir z otroci

Ob smrti moje drage mame

Terezije Česen

se vsem sodelavkam in sodelavcem v TOZD Stikala — TPP zahvaljujem za darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti

sin Štefan

V spomin Miru Gričarju

Ko smo izvedeli, da je tako nenadno, nepričakovano, brez slovesa za vedno odšel od nas, smo onemeli, ker nismo mogli doumeti, da njegove glasne vedrine ne bo več med nami.

Veliko, veliko prežgodaj, še na višku svoje delovne ustvarjalnosti, ga je kruta usoda iztrgala iz našega kolektiva, kjer je bil s svojo zgledno prizadevnostjo in strokovnim znanjem vzor ostalim.

V kranjski Iskri je bil zaposlen že od leta 1960, skoraj od samega začetka svoje delovne in poklicne kariere. Z delom je pričel v takratni ročni delavnici Elektromehanike, toda že leta 1966 se je pri-

družil vzdrževalcem, kjer je kmalu dokazal, da z veseljem opravlja svoje delo. To je vedno znova dokazoval tudi s tem, da ni nikdar kazal slabe volje, čeprav je bilo treba delo opravljati v ustreznih pogojih. Sodelavci se ga bomo spominjali kot delavca in vodje skupine, ki je bil vedno pripravljen poprijeti za delo prav tam, kjer se je drugim zdelo najtežje ali najnevarneje.

S svojo prizadevnostjo nas je presenečal tudi v letih, ko je deloval v organih samoupravljanja, posebno še v sindikalni organizaciji. Sebi in družini je v teh letih uspel ustvariti topel dom, kamor se je po trudapolnem delu z veseljem vračal in kjer bo odslej zevala še večja praznina, ker je zapustil svoje najbližje, za katere je iz dneva v dan prizadevno in z ljubeznijo skrbel.

Z besedami je skoraj nemogoče izraziti vseh tistih občutij, ki nas vedno znova prevevajo ob mislih na trenutke, ki smo jih skupno preživljali in ob spoznanjih, da teh priložnosti ne bo več. Nehote se vsiljuje spoznanje, da je ostalo mnogo preveč nedorečenega.

Njegova nenadna smrt je preprečila, da bi priznanje za svoj trud in prispevek za izboljšanje življenjskih razmer potomcem lahko sam prejel, ko bi dopolnil delovno dobo in odšel v zasluženi pokoj.

SODELAVCI IZ
TOZD VZDRŽEVANJE

Iskra

Iskra — Baterije ZMAJ
Industrija baterij in svetilk
Ljubljana, Stegne 23

POČITNIŠKI DOM V »ZATIŠJU« SAVUDRIJA

V počitniškem domu »Zatišje« Savudrija imamo v letošnji sezoni v terminih

od 11. 8. do 21. 8. 1988,
od 21. 8. do 1. 9. 1988 in
od 1. 9. do 11. 9. 1988

proste počitniške storitve.

Cena penzijskih storitev znaša:

— polni penzion	15.000,— din
— otroci od 2 — 7 let	10.500,— din
— otroci do 2 let	1.500,— din

Vse informacije lahko dobite v kadrovsko-socialni službi Iskre Baterije Zmaj, Stegne 23 na tel.: 061/571-511, int.: 45.

Upokojenci

Slovo iz delovne sredine, v kateri si preživel polnih 27 let je vedno težko in boleče, za tistega, ki odhaja in za tiste, ki ostanejo, še posebej, če jih zapusti sodelavec, kot je bil Anton Furlan, sedaj že upokojenec novogoriške Iskre Avtoelektrike.

Njegova delovna pot je bila strma in bogata, prepletena z nenehno ustvarjalnostjo, prijaznostjo in vedrino ter razdajanjem znanja na mlajše — to in še mnogo drugega pa je zapustilo neizbrisen pečat in vrzel na njegovem delovnem mestu, ki jo bo težko zapolniti. Bil je knjigovodja, organizator, operater in nazadnje vodja operatorskih del na CDC računalniku v področju za organizacijo in informatiko. Poleg številnih priznanj, ki jih je prejel za svoje delo, je tudi Red dela s srebrnim vencem, ki ga je prejel pred tremi leti. Ponosen je tudi na številna priznanja Planinske zveze Jugoslavije, Slovenije in Nove Gorice, saj je Anton v prostem času ves prežan hribom in planinam, posebej Krnskimi vršcem, poglavje zase pa je njegovo ogromno prostovoljno delo pri gradnji Doma pri Krnskih jezerih.

Sodelavke in sodelavci so mu ob odhodu v pokoj pripravili pristrčno slovo, mu podarili spominsko darilo in mu zaželeli še veliko lepih dni v domačem krogu in v hribih. Za vse lepe želje in darilo se Anton tudi po tej poti še enkrat pristrčno zahvaljuje.

M. R.

Po petindvajsetih letih plodnega dela je prišel dan, ko se je zaradi upokojitve poslovil iz novogoriške Iskre Avtoelektrike Marjan Batistič. Njegova delovna pot je bila razgibana kot le kaj. Opravljal je dela likvidatorja, kalkulanta in nazadnje vodenja glavne knjige v področju gospodarskega načrtovanja in analiz. Že leta 1970 je bil idejni pobudnik in ustanovitelj balinarskega društva ter njegov predsednik 15 let. Nizal je uspehe po vsej Goriški in tudi na raznih tekmovanjih v naši SOZD Iskra, zato je poznan širšemu krogu, povsod ima prijatelje. Na njegovo pobudo ter v sodelovanju s socialno delavko je ustanovil aktiv invalidov v Avtoelektriki, čigar predsednik je bil do upokojitve. Prav zato in zaradi priljubljenosti med sodelavkami in sodelavci ter med kolektivom je bil deležen pristrčnega slovesa, šopka rdečih vrtnic in spominskega darila, ki naj ga v zdravju in zadovoljstvu spominja na bogato prehojeno pot v Avtoelektriki.

M. R.

Zahvale

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem Iskre Elektrooptike — oddelku za vzdrževanje, za lepa spominska darila in dobre želje. Vsem pa hvala za lepe medsebojne odnose, hkrati pa želim vsem veliko delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva

Adolf Logar

Ob odhodu v pokoj se sodelavkam in sodelavcem iz TOZD Števec iskreno zahvaljujem za prelepa darila.

Vsem želim še veliko delovnih uspehov, osebnega zadovoljstva in zdravja.

Ivanka Podlogar

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavkam in sodelavcem iz TOZD TSD in Vzdrževanje v Kibernetiki najlepše zahvaljujem za prelepa in dragocena darila, ki me bodo trajno spominjala na vse vas. Vsem želim še mnogo uspehov pri nadaljnjem delu, v zasebnem življenju pa veliko sreče in zdravja

Marija Čuden

Sodelavcem iz Nabave v Kibernetiki se zahvaljujem za vse lepe želje ob odhodu v pokoj.

Sodelavcem kooperacij in uvozniki skupini najlepša hvala za podarjena darila. Ob pogledu na lepi sliki bodo moje misli vedno pri vas, saj me vežejo dolgoletni nepozabni spomini.

Najlepša hvala vsem!
Adolf Dolenc

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem Iskre Avtoelektrike Nova Gorica za darilo in cvetje. Želim vam še veliko delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva.

Prav tako sem dolžen pristrčno zahvalo mojim sodelavkam s področja gospodarskega načrtovanja in analiz Iskre Avtoelektrike za prelepo darilo, ki me bo večno spominjalo na vas. Želim vam mnogo uspehov pri nadaljnjem delu, osebne sreče in zdravja.

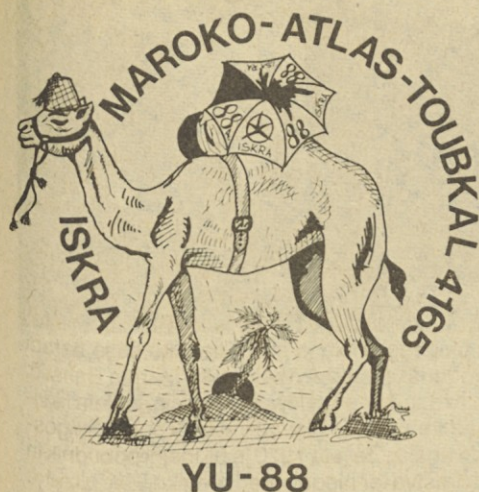
Marjan Batistič

Ni dolgo tega, ko se je zaradi upokojitve poslovil še en pionir Iskre Avtoelektrike Nova Gorica, Alojz Faganel. Pionir smo zapisali zato, ker je bil med prvimi v porajajočem se kolektivu, lahko bi mu rekli tudi boter Avtoelektrike, to pa zato, ker je uradno »rojstvo« te delovne organizacije januar 1960, naš Lojze pa se je zaposlil že pred tem, 14. decembra 1959. Sedaj po mnogih, skoraj tridesetih letih pa je prišel čas njegovega zasluženega pokoja. Sodelavke in sodelavci so mu pripravili pristrčno, vendar zanj boleče slovo, saj se je nadvse težko sprijaznil z

resnico, da mora zapustiti Iskro, ki jo je imel tako rad in vse v njej, ki jih je spoštoval in cenil, kakor oni njega. »Nikoli vas ne bom pozabil, res težko vas zapuščam. Želim vam kar največ delovnih uspehov in osebnih sreč,« je med drugim dejal ob slovesu in še pripomnil: »V teh dolgih letih nisem nikoli zamudil na delo.« Sodelavke in sodelavci so mu v spomin na delo in bogato zapuščeno dediščino poklonili spominsko darilo in mu zaželeli vse dobro, predvsem pa zvrhan koš zdravja v zasluženem pokoju.

Tekst in foto M. R.

Ob 20.30 odidemo na večerjo v Circuit de la palmeraie (kraj tisočeri palm). Večerja pod šotori s programom stane skoraj 5 starih milijonov. Izredno okusna arabska hrana je sestavljena iz juhe hariba, piščanca z rižem in začimbami imenovanimi kus-kus in na koncu pečen kozliček, ki smo ga po vodičevi intervenciji morali jesti z rokami. Sledi še vino, pomaranča, pecivo, metin čaj tako, da smo bili lepo siti. Program imenovan Fantasia, ni bil pravzaprav nič pretresljivega. Nastop folkloristov, trebušni ples, jahanje kamel, leteča preproga, nastop konjenikov in ob 23. je bilo vsega konec. Rahlo se mi dozdeva, da so nam zelo poceni izvlekli dirham iz žepa. To noč smo tudi prespali v Marakeshu. Mesto je gradilo 5 dinastij in je sestavljeno iz treh glavnih enot; arabski del, judovski in stari souk. Mesto obkroža 15 km mogočen rdeč zid s strelnimi linami.

Zjutraj Hassan kot mala podlasica spakira opremo po boksih in ob 9. odrinemo na jugovzhod proti Zagori 370 km vožnje po ozki asfaltni cesti čez puščino mimo redkih zelenih oaz. In zakaj gremo tako taleč na jug? Samo, da bi videli prve prave saharske peščene sipine.

Kakorkoli si že predstavljate Saharo, pravzaprav njene prve severne hlepeče jezike, je mimogrede zanimivo tudi to, da smo se iz kraja Quarazate pa do Zagore vozili na nadmorski višini okoli 1500 m. Peljemo se ob reki Drda, ki skromno namaka še skromnejše oaze. Ne bom

se preveč ponavljal z opisovanjem kampov in mest, kajti le-ti so si zelo podobni, pravo doživeti pa nas je čakalo drugi dan v četrtek 28. 4., ko smo se zapeljali do prvih resničnih saharskih sipin. No in tudi tukaj so začeli razmišljati o turizmu, ker nas tam že pričakujejo beduini s kamelami, ki vsak škrljoc z aparatom, tudi lepo zaračunajo. Rahla, nežna sapica je nenehno dvigovala tisočkrat premeta zrnca peska, ki prodro v vsa, tudi nemogoča mesta. Ne bi se začudil, če bi pesek našel v ribji konzervi in tako tudi nisem bil edini, ki se mu je pokvaril fotoaparat. Moja robustna, vsega navajena praktika ni prenesla uničujoče požrtnosti peska. Vrnemo se v Zagoro. Vodič nas pelje v doka primitivno delavnico, kjer domačini izdelujejo srebrne zapestnice in ker smo že tam, jih nekaj tudi kupimo. Skoraj bi pozabil, v Zagori je velik smek, na katerem piše, da je do prve oaze 52 karavanskih dni in je že v državi Mali, na katero Maroko meji. Izdelovanje zapetnic me ni zanimalo, temveč me je pereseñetila spretnost otrok, ki so pred nami iz palminih listov spleтали like kamel in konj. Vodičev oče je bogataš, saj premore 60 kamel, iz katerih sestavlja karavane ter trguje z beduini iz notranjosti Sahare. Razloži nam, da pravzaprav puščava nenehno spreminja barvo. Zjutraj je bela, čez dan črna, proti večeru pa pordeči. Te trditve sicer ni treba jemati dobesedno, a vendar neka nihanja v barvah so. Peljemo se mimo naselja Boumalne du dades, ki je že nekoliko modernejše in kolikor severneje proti Sredozemlju smo potovali, bolj evropska so bila mesta. Pojavile so se tudi prve hiše, pokrite z opeko. Odpre se cesta, kot z ravnilom potegnjena izginjajoč nekje v vijoličnem obzorju. Tukaj asfalt ne razpada, ker ni zimskih zmrzali. Vožnja, vožnja ena sama nekaj sto kilometrov dolga, utrjujoča vožnja. Ubogi šofer Abdulah s svojim Ramadamom, ki se ga pa ni izmislil on, marveč vsemogočni Alah.

Utorimo se v mestu Er-Rachida. Lepo, dokaj zeleno mesto z luksuznim hotelom z bazenom, kjer se seveda Golobova klapa ponoči

Golobov Miro (v sredini) med molitvijo

Berberi

kopa. Drugi dan gosposko vstanemo šele ob 10. Zopno mi je ponavljati besede kot so: podrli smo šotore, v avtobus zložili opremo, se odpeljali naprej, a vendar so nas ta dejanja vsakodnevno spremljala, tako je pač moralo biti in nič drugače. Po 60 km vožnje se zapeljemo na višini 2080 m skozi krajši cestni predor, Tunel Du Legionnaire — Legionarski tunel, kajti pretolki so ga vojaki francoske tajske legije. Nič pretresljivega, razen da si je težko zamisliti, kako so tu živeli in delali. Vozimo se v predelu, kjer vodovje prisili Atlas, da se odloči za pot proti Atlantiku, ali Sredozemlju, čeprav večino vode, še preden pride do morja, posesa večno žejna puščina. Nenadno na višini Velike planine, ali Krvavca zapeljemo v impresivne gozdove atlaških cedar, z ogromnimi debli in širokimi krošnjami. Fotografiramo, oz. fotografirajo, kajti moja peščena praktika počiva na dnu nahrbtnika. V gorsko-letoviškem naselju Azrou, si do daleč ogledamo mogočen grad, zgrajen po vzoru starih francoskih gradov, kamor hodi kralj Hasan hladit od državnih poslov pregreto glavo. Med spustom proti Fesu se je začelo pojavljati sredozemsko zelenje in tam je tudi življenje bogatejše. Ob 17.30 smo v Fesu v kampu Diamant Verde (zeleni diamant). Prebogato ime za tisto, kar so nam nudili. Zanimivo, da so v vseh kampih imeli dežurne nočne čuvaje oboževane z gorjačami, ki so prezebal, a vendar pazili na varnost »taboriščnikov«.

(Dalje prihodnjič)

Takole smo »rabutali« plutovino

Malo smo se zaleteli, a Kunaverjev Janez se ni dal motiti in je še naprej neprizadeto občudoval hribe

PLANINSKI OBVEŠČEVALEC

Visoke Tatere

Planinska sekcija DO ISKRA Kranj bo priredila zanimivo planinsko odpravo v Visoke Tatere (ČSSR) od 26. do 31. avgusta 1988. Predvidoma se bomo povzpeli na tri vrhove: KRIVAN, GERLACHOVSKY ŠTIT in RYSY. Cena prevoza bo okrog 100.000.— din na osebo. Prenočevali bomo v kampu v lastnih šotorih, ali v bungalovih. Pri prijavi, katere sprejema V. Pajk iz DO ERO, tel.: 2822 do 15. julija, je treba obvezno plačati 50.000.— din, ostalo pa do posebnega sestanka udeležencev, ki bo v ponedeljek 8. avgusta ob 19. v prostorih PD Kranj. Na tem sestanku se bomo pogovorili o vseh podrobnostih. Vodila bosta Viki Uhan in Milan Čelik.

Program izleta bo naslednji:

26. 8., petek

Odhod avtobusa izpred hotela Creina ob 20.30, vožnja skozi Maribor, Šentilj, Gradec, Dunaj do Bratislave, kamor bomo prispeli v jutranjih urah.

27. 8., sob.

Nekajurni postanek v Bratislavi bomo izkoristili za ogled in nakupe, nato pa nadaljevali z vožnjo skozi Trnavo in Trenčín do Tatranske Štrbe, kjer bomo kampirali.

28. 8., ned.

Zgodaj vstajanje, vožnja do planinskega doma Rašu, nato vzpon na Kriván (2494 m — 4,5 ure). Sestop do avtobusa, vožnja v kamp.

29. 8., poned.

Zgodaj vstajanje, vožnja do kočice Višne Hagi, nato vzpon na najvišji vrh ČSSR — Gerlachovský štít (2655 m — 5 ur). Ker je to zelo zahteven vzpon, bomo za manj izkušene pripravili lažjo turo do jezera Skalnaté pleso pod Lomnickim štítom in ogled planinskega muzeja v Tatranski Lomnici.

30. 8., torek

Spet zgodnje vstajanje, vožnja v Štrbski pleso, nato vzpon na najvišji vrh Poljske — Rysy (2499 m — 4,5 ure). Sestop po isti poti, vožnja v kamp, pospravljanje šotorov, v poznih urah vožnja proti domu.

31. 8., sredo

Vožnja proti domu, v Kranj prispemo pred večerom.

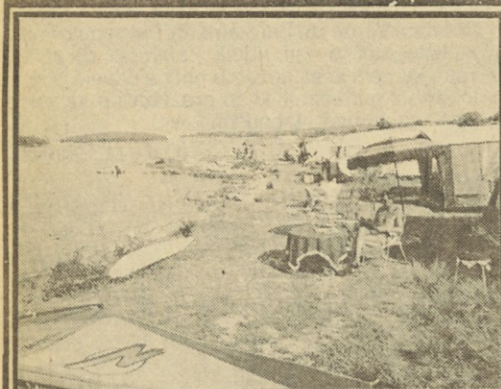
Dodatne informacije lahko dobite pri Čeliku, DO ERO, tel.: 2216.

VABLJENI!

Mali oglas

Prodajam moško športno kolo na 10 prestav; informacije na tel. (061) 52-942.

ISKRA	TEŽKO KLADIVO BAT	LETUVIŠČE OB ČRNEM MORJU SZ	ESKIMSKA KOČA IZ SNEGA	LAURENCE OLIVIER	SPOLNI OBSE- DENEK	VODNA ŽIVAL
AMER. PISATELJ -GOLI IN MRTVI-						
SVILENA DLAKA ANGORSKE MAČKE						
OKRAJŠ. KALORIJA FRANC. SLIKAR KIPAR				OKAY TROS		
						LUKNJICA V KOŽI
AVTOR: RUDI MURN	POKLIC ŽIVALSKIE STROKE	ČEŠKO: DA	AFRIŠKI VELETOK	ZIDARSKA ŽLICA		
GRŠKI BOG PASTIRJEV				TURŠKI OBLASTNIK GALIJ	MESTO V SEV. ITALIJI CIRIL BRAJNIK	
UGANKA			DROZG			
ZLOM TELESNIH SIL ŠOK			KMETIJSKO ORODJE ZA RAHLA- NJE ZEMLJE			
				PRAVOŠL. DUHOVNIK RUSKI VLADAR		

Krma—Debela peč

Planinska sekcija DO Iskra Kranj vabi prijatelje gorskega sveta na izlet iz doline Krma čez dvatisočaka Debelo peč na Lipansko planino, ki bo v soboto 9. julija 1988.

Prevoz bo organiziran s posebnim avtobusom z odhodom ob 6. izpred hotela Creina, peljal pa bo do Kovinarske kočice v Krmi. Od tod bomo šli še malo po dolini, nato pa zavili v breg na Kovinarsko pot, ki nas bo v treh urah s razmerno naporne hoje pripeljala na vrh. Razgledi z Debele peč po Triglavskem pogorju in Pokljuki so izredni pa tudi sicer se narava v tem času razka- zuje v vsej lepoti, zato ne zamudite priložnosti. Sestopili bomo čez Lipansko planino mimo Blejske kočice do gozdne ceste, kjer nas bo čakal avtobus. Po- trebna je običajna planinska oprema. Vodila bosta Peter Laban in Milan Čelik. Cena prevoza bo 5.000 din.

Samo prijave z vplačilom sprejema V. Pajk iz DO ERO, tel.: 2822 do srede, 6. julija. Prirčno vabljeni!

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željeznov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica — Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.